-račun u smislu Zakona, je i dokument za obračun PDV nadoknade (priznanica) koji obveznik PDV izdaje poljoprivredniku za izvršeni promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda (član 34. stav 3. Zakona i član 9. Pravilnika o računima i o računima kod kojih se mogu izostaviti pojedini podaci - "Službeni glasnik RS", br.105/04 - u daljem tekstu: Pravilnik o računima),

Fiskalni isečak, koji izdaje obveznik PDV, koji evidentira promet dobara i usluga preko fiskalne kase, ne smatra se računom u smislu člana 28. stav 2. tačka 1) Zakona. Na zahtev obveznika PDV – kupca dobara, odnosno korisnika usluga, obveznik PDV, koji evidentira promet dobara i usluga preko fiskalne kase dužan je da, uz fiskalni isečak, izda i račun koji sadrži podatke iz člana 42. stav 3. Zakona, ako Pravilnikom o računima nije drugačije propisano (član 5. Pravilnika o računima) .

Račun u smislu člana 42. Zakona ne mora biti označen kao takav. Dovoljno je kada iz sadržaja dokumenta proizlazi da se radi o obračunu obveznika PDV za promet koji je on ostvario i da iz njega proističu podaci iz člana 42. stav 3. Zakona. Kao račun važi i ugovor koji sadrži podatke navedene u odredbi člana 42. stav 3. Zakona.

Dokumenta, kojima se ne vrši obračun za isporuke ili usluge, a koji se isključivo odnose na platni promet npr. opomena ili izvodi sa računa, ne predstavljaju račune čak i kada sadrže sve podatke koji se traže u odredbi člana 42. stav 3. Zakona.

13.2.Računi i drugi dokumenti koji se ne smatraju računima u smislu Zakona, na osnovu kojih se ne može odbiti prethodni porez

Ne smatraju se računima u smislu Zakona i isti se ne mogu koristiti za odbitak prethodnog poreza i to:

- interni računi za isporuke dobara i usluga između poslovnih celina istog obveznika PDV;
- fiskalni isečak koji izdaje obveznik koji evidentira promet dobara i usluga preko fiskalne kase u skladu sa propisom kojim se uređuju fiskalne kase;
-izdate profakture radi ponude robe i usluga potencijalnim klijentima;
- računi poslati telekomunikacijskim uređajem,
- računi izdati od strane lica koje nije obveznik PDV,
-račun izdat od strane obveznika PDV ako nije izvršen promet dobara ili usluga, odnosno avansna uplata.

13.3. Obaveza obveznika PDV da izda račun

Račun ili drugi dokument koji služi kao račun izdaje i to:

- obveznik PDV iz člana 8. st. 1. i 2. Zakona - lice koje samostalno obavlja promet dobara i usluga i to u okviru obavljanja delatnosti, odnosno trajne aktivnosti proizvođača, trgovca ili pružaoca usluga u cilju ostvarivanja prihoda, uključujući i delatnosti eksploatacije prirodnih bogatstava, poljoprivrede, šumarstva i samostalnih zanimanja;
- obveznik PDV iz člana 8. stav 4. Zakona - lice u čije ime i za čiji račun se vrši isporuka dobara, pružanja usluga ili uvoz dobara;
- obveznik PDV iz člana 8. stav 5. - lice koje vrši isporuku dobara, odnosno pružanja usluga u svoje ime, a za račun drugog lica;
-obveznik PDV iz člana 9.stav 2. Zakona - Republika i njeni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i pravna lica osnovana zakonom u cilju obavljanja poslova državne uprave, ako obavljaju promet dobara i usluga izvan delokruga organa, odnosno van obavljanja poslova državne uprave, a koji su oporezivi u skladu sa Zakonom;
- obveznik PDV iz člana 43. Zakona - lice koje kao primalac dobara i usluga izdaje dokument - račun kojim se obračunava naknada za promet dobara i usluga ako:

1. obveznik – primalac dobara i usluga ima pravo da iskaže PDV u računu;
2. između obveznika koji izdaje i obveznika koji prima dokument o obračunu postoji saglasnost da obračun prometa dobara i usluga izvrši primalac dobara i usluga;
3. je dokument o obračunu dostavljen obvezniku koji je isporučio dobra ili uslugu;
4. se obveznik koji je isporučio dobra i usluge pismeno saglasio sa iskazanim PDV.

- obveznik PDV koji prima avansnu uplatu pre nego što je izvršen promet dobara i usluga (avansno plaćanje);
- obveznik PDV koji evidentira promet dobara i usluga preko fiskalne kase na zahtev kupca, odnosno korisnika usluge (član 5. stav 2. Pravilnika).

Račun se izdaje u najmanje dva primerka, od kojih jedan zadržava izdavalac računa, a ostali se daju primaocu dobara i usluga (član 42. stav 4. Zakona).

Izdavalac računa je dužan da izdate račune i izdate nove račune o ispravci osnovice i PDV čuva u svojoj dokumentaciji najmanje 5 godina po isteku kalendarske godine u kojoj je račun, odnosno novi račun izdat, shodno odredbi člana 47. Zakona.

Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza ako poseduje račun izdat od strane drugog obveznika PDV u prometu, o iznosu prethodnog poreza (obračunat PDV na nabavku dobara i usluga), u skladu sa Zakonom (član 28. stav 2. Zakona).

Obaveza izdavanja računa, odnosno drugog dokumenta koji služi kao račun nastaje:
- vršenjem prometa dobara i usluga,
- vršenjem plaćanja naknade,
- primanjem avansne uplate pre izvršenog prometa.

Obveznik koji ima pravo na posebno iskazivanje PDV može uvek da ispostavi račun prema odredbi člana 42. Zakona, bez obzira da li primalac dobra ili usluge ima pravo na odbitak prethodnog poreza ili ne, kao i bez obzira na to da li se račun plaća u gotovini ili bezgotovinski.

Primalac dobra ili usluge ima pravo, prema članu 42. stav 1. Zakona na račun sa posebno iskazanim PDV.

Ukoliko obveznik ne izda račun čini prekršaj iz člana 37. tačka 2) i člana 42. Zakona za koji je propisana novčana kazna u članu 60. Zakona.

13.4. Slučajevi u kojima nema obaveze izdavanja računa

Obaveza izdavanja računa iz odredbi čl. 42. i 43. Zakona, a u skladu sa Pravilnikom o računima, ne odnosi se na:
- poljoprivrednike koji poljoprivredne i šumske proizvode prodaju na pijacama i otvorenim prostorima (član 2. ovog Pravilnika);
- na obveznike koji promet dobara i usluga vrše putem automata (član 2. Pravilnika);
- na obveznike koji vrše prodaju dnevnih novina i periodičnih glasila preko kolportera (član 2. ovog pravilnika).
- poreske dužnike, odnosno poreske punomoćnike, koje odrede strana lica koja u Republici nemaju sedište, ni stalnu poslovnu jedinicu, a koja obavljaju promet dobara i usluga u Republici (član 10. stav 2. Zakona);
- poreske dužnike PDV, odnosno primaoce dobara i usluga, ako strana lica, koja u Republici nemaju sedište ni stalnu poslovnu jedinicu, a koja obavljaju promet dobara i usluga u Republici, ne odrede poreske punomoćnike (član 10. stav 2. Zakona).

13.5. Sadržina računa

Račun, prema odredbama čl. 42. st. 3. Zakona, naročito sadrži sledeće podatke:
- naziv, adresu i PIB obveznika - izdavaoca računa;
- mesto i datum izdavanja i redni broj računa;
- naziv, adresu i PIB obveznika primaoca računa;
- vrstu i količinu isporučenih dobara ili vrstu i obim usluga;
- datum prometa dobara i usluga i visinu avansnog plaćanja;
- iznos osnovice;
- poresku stopu koja se primenjuje;
- iznos PDV koji je obračunat na osnovicu;
-napomenu o poreskom oslobođenju.

U računima o isporukama dobara ili usluga koji podležu različitim poreskim stopama, potrebno je da se naknade i iznosi PDV razdvoje prema poreskim stopama.

Prema odredbi člana 42. stav 3. Zakona, u računu se navode vrsta i količina isporučenih dobara ili vrsta i obim usluga. S tim u vezi su dovoljne zbirne oznake koje su uobičajne u trgovini, ako nedvosmisleno omogućuju utvrđivanje poreske stope koja se primenjuje (na primer alkoholna pića, duvanski proizvodi, crep, čelični ekseri ili ogrevno drvo, testenine, povrće).

Slučajevi u kojima se izostavljaju pojedini podaci u računu prema Pravilniku o računima, su sledeći:
- ako se račun izdaje licu koje nije obveznik PDV u skladu sa Zakonom, iz računa se mogu izostaviti naziv, adresa i PIB obveznika - primaoca računa (član 3. Pravilnika o računima);
- ako se račun izdaje inostranom primaocu iz računa se može izostaviti PIB primaoca računa (član 4. Pravilnika o računima);
- ako obveznik koji evidentira promet dobara i usluga preko fiskalne kase, izdaje fiskalni isečak (na osnovu kojeg obveznik PDV - kupac dobara, odnosno korisnik usluga ne može ostvariti pravo na odbitak prethodnog poreza), isti sadrži podatke prema propisima koji uređuju fiskalne kase, a na zahtev obveznika PDV - kupca dobara, odnosno korisnika usluga, dužan je da uz fiskalni isečak izda i račun u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o računima (član 5. Pravilnika o računima);
- ako obveznik PDV koji vrši promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV izdaje račun, u njemu ne iskazuje iznos osnovice, poresku stopu koja se primenjuje i iznos PDV koji je obračunat na osnovicu, već iskazuje ukupan iznos naknade za izvršeni promet dobara i usluga i navodi odredbu Zakona kojim je propisano to poresko oslobođenje (član 7. stav 1. Pravilnika o računima);
- ako obveznik PDV koji vrši promet dobara i usluga koji ne podleže oporezivanju izdaje račun, u njemu ne iskazuje iznos osnovice, poresku stopu koja se primenjuje i iznos PDV koji je obračunat na osnovicu, već iskazuje ukupan iznos naknade za izvršeni promet dobara i usluga i navodi odredbu Zakona

kojom je propisano da izvršeni promet dobara i usluga ne podleže oporezivanju (član 7. stav 2. Pravilnika o računima);

- ako obveznik PDV izdaje račun za promet dobara i usluga na koji se plaća PDV i promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV, odnosno koji ne podleže oporezivanju, za deo prometa na koji se plaća PDV, u računu iskazuje poresku osnovicu za obračun PDV, a za deo prometa koji je oslobođen PDV, odnosno koji ne podleže oporezivanju, navodi odredbu Zakona prema kojoj se na taj deo prometa ne obračunava i ne plaća PDV (član 7. stav 3. Pravilnika o računima);

- ako se račun izdaje licima koja imaju pravo na refakciju PDV isti ne

sadrži podatak o PIB-u primaoca računa, osim ako se račun izdaje humanitarnoj organizaciji (član 8. Pravilnika o računima);

Računom, u smislu člana 42. stav 1. Zakona, smatra se dokument za obračun PDV nadoknade (priznanica), koji obveznik PDV izdaje poljoprivredniku u smislu odredbe čl. 34.st. 3. Zakona.

Priznanica sadrži sledeće podatke(član 9. stav 2. Pravilnika o računima):

1) naziv, adresu i PIB obveznika - izdavaoca priznanice;
2) mesto i datum izdavanja i redni broj priznanice;
3) ime i prezime i adresu i PIB poljoprivrednika;
4) vrstu i količinu isporučenih dobara i vrstu i obim usluga;
5) datum prometa dobara i usluga;
6) vrednost primljenih dobara i usluga;
7)iznos PDV naknade obračunate poljoprivredniku.

Ako račun izdaje turistička agencija umesto iznosa osnovice, poreske stope koja se primenjuje i iznosa PDV koji je obračunat na osnovicu, navodi se podatak o ukupnom iznosu turističke usluge (član 10. Pravilnika o računima).

Ako račun izdaje obveznik PDV za promet polovnih dobara, umetničkih dela, kolekcionarskih dobara i antikviteta, u smislu odredbe člana 36. Zakona, umesto iznosa osnovice, poreske stope koja se primenjuje i iznosa PDV koji je obračunat na osnovicu, navodi se podatak o prodajnoj ceni dobra u momentu prometa dobra (član 11. Pravilnika o računima).

Ako račun izdaje obveznik PDV koji prima avansnu uplatu, pre nego što izvrši promet dobara i usluga (avansno plaćanje), isti sadrži sledeće podatke:

1) naziv i adresu i PIB obveznika - izdavaoca računa;
2) mesto i datum izdavanja i redni broj računa;
3) naziv, adresu i PIB obveznika - primaoca računa;
4) osnov za avansno plaćanje;
5) iznos avansne uplate;
6) poresku stopu koja se primenjuje;
7) iznos obračunatog PDV;
8) napomenu o poreskom oslobođenju.

U konačnom računu u kojem obveznik PDV iskazuje ukupan iznos naknade za izvršeni promet dobara i usluga, ukupan iznos naknade umanjuje se za iznose avansnih uplata, a iznos PDV koji je obračunat na ukupan iznos naknade umanjuje se za iznose PDV koji je obračunat na iznose avansnih uplata (član 12. Pravilnika o računima).

Za svako plaćanje, koje obveznik primi pre izvršenja isporuke dobra ili usluge obavezan je da izda račun (član 42. stav 2. Zakona). Iz računa o plaćanjima pre izvršenja isporuke dobra ili usluge mora da proističe da se time obračunavaju avansna plaćanja, na primer navodeći predviđeni trenutak isporuke dobra ili usluge. Pri tome nije od značaja da li se pre izvršenja isporuke dobra ili usluge vrši obračun celokupne naknade ili samo dela naknade.

Računi za avansna plaćanja moraju takođe da sadrže podatke iz odredbe člana 42. stav 3. Zakona, u vezi sa članom 12. Pravilnika o računima. Umesto dana isporuke dobra ili usluge (član 42. stav 3. tačka 5) Zakona) potrebno je navesti predviđeni trenutak ili kalendarski mesec isporuke dobra ili usluge. Ako su ugovorne strane samo ugovorile u kojem periodu ili do kojeg perioda se isporuka ili usluga mora izvršiti, onda je potrebno navesti taj trenutak ili period. Ako taj trenutak još nije utvrđen, onda je dovoljno da se to iz računa jasno vidi. To isto važi i za navođenje količine (obima) prometa koji će se tek izvršiti (član 42. stav 3. tačka 4) Zakona). Na mesto naknade za isporuku dobara i usluga (član 42. stav 3. tačka 6) Zakona), u računu o avansnoj uplati navodi se podatak o naknadi ili delimičnoj naknadi koja je ugovorena pre izvršenja prometa.

U konačnom računu, kojim je poreski obveznik ukupno obračunao izvršene isporuke dobara ili usluga, potrebno je odbiti naplaćene naknade ili delimične naknade pre izvršenja isporuke dobra, zajedno sa obračunatim PDV, kada su za te naknade ili delimične naknade izdati računi prema odredbi člana 42. stav 2. Zakona. Samo se tako obezbeđuje da primalac dobra ili usluge (primalac računa) ponovo ne koristi odbitak prethodnog PDV iz računa o avansnom plaćanju.

Konačni račun mora se označiti kao «konačni račun».

Primer 1.

Konačni račun

Isporuka i montaža kotla za grejanje u Beogradu. Preuzimanje posle konačne montaže dana 01.07.2005.godine.

1.Naknada ukupno	1.500.000
2.PDV 18%	270.000
3.Ukupna cena (1+2)	1.770.000
4.Avansna plaćanja 01.04.05. i 02.05.05.	1.416.000
5.Ostaje za uplatu (3-4)	354.000
6. PDV sadržan u avansnim plaćanjima	216.000
7.PDV za uplatu	54.000

13.6. Obaveze obveznika koji pogrešno iskaže PDV u računu

Ako obveznik PDV u računu za isporučena dobra i usluge iskaže veći PDV od onog koji u skladu sa Zakonom duguje, dužan je da tako iskazani PDV plati, dok u novom računu ne ispravi iznos PDV (član 44. stav 1. Zakona).

Ako obveznik PDV u računu za izvršeni promet dobara i usluga iskaže manji PDV od onog koji u skladu sa Zakonom duguje, dužan je da plati iznos PDV u skladu sa Zakonom.

Lice koje iskaže PDV u računu ili nekom drugom dokumentu, a nije obveznik PDV ili nije izvršilo promet dobara i usluga ili nema pravo da iskaže PDV, duguje iskazani PDV (član 44. stav 3. Zakona).

13.7. Obaveza obveznika da izvrši ispravku računa

Ispravku računa izdavanjem novog računa može da izvrši samo izdavalac računa i isti je dužan da novi račun dostavi primaocu računa.

Ispravku računa je dužan da izvrši i to:

- obveznik PDV koji za stvarno izvršen promet dobara i usluga u računu iskaže veći iznos PDV i ako u skladu sa Zakonom duguje niži iznos PDV dužan je da u novom računu ispravi iskazani PDV (član 44. stav 1. Zakona);

Primer:

Obveznik PDV obračuna PDV po stopi od 18% a duguje PDV po stopi od 8%

1. račun		2. novi račun	
naknada	10.000 din.	naknada	10.000 din.
+18% PDV	1.800 din.	+8% PDV	800 din.
iznos računa	11.800 din	iznos računa	10.800 din.

- obveznik PDV koji za stvarno izvršeni promet dobara i usluga u računu iskaže manji iznos PDV i ako u skladu sa Zakonom duguje veći iznos poreza dužan je da u novom računu ispravi iskazani PDV;

Primer:

Obveznik obračuna PDV po stopi od 8% a duguje PDV po stopi od 18%

1. račun		2. novi račun	
naknada	10.000 din.	naknada	10.000 din.
+8% PDV	800 din.	+18% PDV	1.800 din.
iznos računa	11.800 din	iznos računa	11.800 din.

- Obveznik PDV, ako se izmeni osnovica za promet dobara i usluga koji podleže oporezivanju, dužan je da iznos PDV koji duguje po tom osnovu, ispravi u skladu sa izmenom.

- Obveznik PDV, ako se osnovica naknadno izmeni zbog vraćanja dobara ili poništavanja ugovora, može da ispravi iznos PDV, samo ako obveznik PDV kome je izvršen promet dobara i usluga izmeni odbitak prethodnog PDV i ako o tome pismeno obavesti isporučioca dobara i usluga (član 21.stav 3. Zakona).

- Obveznik PDV može da izmeni osnovicu za iznos naknade koji nije naplaćen samo na osnovu pravosnažne sudske odluke suda o zaključenom stečajnom postupku ili prinudnom poravnanju (član 21. stav 4. Zakona).

Izmena osnovice i PDV u računu vrše se u poreskom periodu u kojem je nastupila izmena (član 21. stav 6. Zakona).

Lice koje iskaže PDV u računu ili nekom drugom dokumentu, a nije obveznik PDV ili nije izvršilo promet dobara i usluga ili nema pravo da iskaže PDV, nema prava da izvrši ispravku računa (član 44. stav 3. Zakona).

13.8. Neovlašćeno izdavanje računa

Neovlašćeno izdavanje računa postoji kada:

- lice koje nije obveznik PDV, izda račun sa posebno iskazanim PDV, iako prema Zakonu kao mali poreski obveznik ili fizičko lice nema pravo na to - duguje iskazani porez (član 33. stav 2. i 44. stav 3. Zakona);
- obveznik PDV izda račun i iskaže PDV, a nije izvršio promet dobara i usluga, (fiktivni račun), duguje iskazani PDV (član 44. stav 3. Zakona). To se ne odnosi na račune koji su izdati pre izvršenja prometa i koji se prema sadržaju (avansni računi) mogu prepoznati kao računi za avansno plaćanje;
- obveznik PDV izda račun u kome je umesto stvarne vrste isporučenih dobara i usluga iskazuje drugu vrstu dobara i usluga.U tom slučaju PDV on duguje pored iskazanog PDV u računu za neisporučenu vrstu dobara i usluga i PDV na vrstu stvarno izvršenog prometa dobara i usluga (Npr. izdat račun za promet mašine za pletenje , iako je stvarno isporučen televizor; u računu je naveden promet voća, iako su zaista isporučena alkoholna pića; u računu se navodi da su izvršene usluge «molerski radovi u poslovnom prostoru», dok su zapravo izvršeni molerski radovi u stanu primaoca usluge i sl.).

Obveznik PDV koji izda račun za promet dobara i usluga koje ne vrši u okviru svoje delatnosti - duguje iskazani PDV (npr. prodaja dobara iz privatnog vlasništva).

U slučaju neovlašćenog izdavanja računa obveznik PDV nema pravo na ispravku računa izdavanjem novog računa.

Ukoliko se neovlašćeno izda račun obveznik PDV nema pravo na odbitak prethodnog PDV.

14. OBAVEZA VOĐENJA EVIDENCIJE PDV

14.1. Opšte napomene o evidenciji PDV

Odredbom člana 46. Zakona, propisano je da je obveznik PDV dužan da, radi pravilnog obračunavanja i plaćanja PDV, vodi evidenciju koja obezbeđuje vršenje kontrole.

Vođenje evidencije zavisi od poslovne delatnosti kojom se obveznik PDV bavi i evidencija mora biti prilagođena tako da obuhvata sve potrebne podatke za obračun, plaćanje i kontrolu PDV. Oblik, vrsta, sadržina i način vođenja evidencije nisu Zakonom propisani, već je to uređeno Pravilnikom o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV («Službeni glasnik RS», br.107/04 – u daljem tekstu: Pravilnik o evidenciji).

Obveznik PDV je dužan da, u skladu sa Zakonom, radi pravilnog obračunavanja i plaćanja PDV, vodi evidenciju o prometu dobara i usluga na način koji omogućava kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV u svakom poreskom periodu.

Evidencija treba obvezniku PDV da obezbedi sve podatke potrebne za tačno i blagovremeno obračunavanje, podnošenje poreske prijave i plaćanje PDV za poreski period u kome obveznik predaje poresku prijavu i plaća PDV (kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje).

Osnov za obezbeđivanje ovakve evidencije su tačne i pravilno ispostavljene isprave odnosno dokumenta o izvršenim isporukama dobara i pruženim uslugama. Osnovni dokument je PDV račun za izvršene isporuke dobara i pružene usluge, popunjen i izdat u skladu sa Zakonom, ali i drugi dokument koji služi kao račun u skladu sa odredbama člana 42. Zakona.

Obveznik PDV dužan je da svoju evidenciju vodi na način koji će Poreskoj upravi omogućiti da lako proveri iskazane iznose u PDV poreskoj prijavi. Ukoliko evidencija ne ispunjava uslove navedene u Zakonu i Pravilniku o evidenciji, Poreska uprava će naložiti vođenje evidencije u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o evidenciji.

Odredbom člana 60.Zakona, propisane su prekršajne sankcije za poreskog obveznika koji ne vodi propisanu evidenciju iz člana 37. tačka 3. i člana 46. Zakona.

Svi obveznici PDV koji se oporezuju po posebnom postupku i koji su se evidentirali (mali poreski obveznici iz člana 33. Zakona i poljoprivrednici iz člana 34. Zakona), dužni su da vode evidencije propisane Pravilnikom o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV.

Delimični prometi koji se odnose na delimične isporuke moraju se evidentirati kao samostalni prometi, tako da se iz dokumentacije i evidencije jasno vidi da se radi o delimičnim isporukama, za koje je posebno ugovorena naknada.

Lica iz čl. 33. i 34.Zakona, koji nisu obavezni da se evidentiraju i koji se nisu opredelili za obavezu plaćanja PDV u skladu sa Zakonom, bez obzira na to dužni su da vode evidenciju o ostvarenim prihodima, odnosno o naplaćenim prometima koje su izvršili u skldu sa propisima.

Lica koja nisu obveznici PDV, a obavljaju delatnost (pravna lica, preduzetnici) dužna su da vode evidenciju o ukupnom prometu (bruto promet), u cilju praćenja nastanka obaveze obračunavanja i plaćanja PDV, odnosno evidentiranja za PDV, u skladu sa propisima koji uređuju obavezu i način vođenja poslovnih knjiga i drugih evidencija.

14.2. Oblik, sadržina i način vođenja evidencije o PDV

Obveznik PDV je dužan da saglasno Pravilniku o evidenciji vodi evidenciju o prometu dobara i usluga na način koji omogućava kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV u svakom poreskom periodu. Obveznik PDV je dužan da u evidenciji obezbedi podatke o:

1) izdatim računima;

U evidenciji o izdatim računima obveznik PDV je dužan da obezbedi sledeće podatke:

-mesto, datum izdavanja računa i redni broj računa,

-naziv, adresu i PIB obveznika primaoca računa,

-predmet oporezivanja (isporuka dobara ili pružanje usluga),

-iznos poreske osnovice i

-iznos obračunatog PDV.

U evidenciji o izdatim računima obveznik PDV je dužan da uvrsti i račune koji se izdaju u slučaju kada obveznik evidentira promet dobara i usluga preko fiskalne kase, a na zahtev obveznika – kupca dobara odnosno usluga, uz fiskalni isečak izda i PDV račun u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o računima .

Evidencija o izdatim računima ili drugim dokumentima koji služe kao račun vodi se kontinuirano, na način koji je najpogodniji za obveznika PDV: hronološki (po datumu izdavanja računa) ili po broju računa.

2) primljenim računima;

U evidenciji o primljenim računima obveznik PDV je dužan da obezbedi sledeće podatke:

-mesto, datum izdavanja računa i redni broj računa,

-naziv, adresu i PIB obveznika izdavaoca računa.

-predmet oporezivanja (isporuka dobara ili pružanje usluga),

-iznos poreske osnovice i

-iznos obračunatog PDV.

Evidencija o izdatim računima i drugim dokumentima koji služe kao račun može se voditi hronološki (po datumu izdavanja računa) ili po broju računa, a proces mora biti kontinuiran.

3) iznosu oporezivog prometa po opštoj stopi, bez PDV;

U evidenciji o iznosu oporezivog prometa dobara i usluga i uvozu dobara po opštoj stopi od 18%, obveznik PDV je dužan da iskaže podatke o iznosu oporezivog prometa koji predstavlja poresku osnovicu utvrđenu saglasno članovima 17.-21. Zakona.

Evidencija mora da obuhvata ukupan iznos oporezivog prometa za poreski period za koji se obračunava i plaća PDV i podnosi PDV poreska prijava (kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje).

4) iznosu oporezivog prometa po posebnoj stopi, bez PDV;

U evidenciji o iznosu oporezivog prometa dobara i usluga i uvozu dobara po posebnoj stopi od 8% koja je propisana odredbom člana 23. stav 2. tač. 1)-13)Zakona, a kojim su definisana dobra koja se oporezuju po posebnoj stopi, obveznik PDV je dužan da iskaže podatke o iznosu oporezivog prometa koji predstavlja poresku osnovicu utvrđenu saglasno odredbama čl. 17.- 21. Zakona.

Evidencija obuhvata ukupan iznos oporezivog prometa za poreski period za koji se obračunava i plaća PDV i podnosi PDV poreska prijava (kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje).

5) iznosu obračunatog PDV za izvršen promet po opštoj stopi;

Obveznik PDV je dužan da u evidenciji iskaže ukupno obračunat PDV po opštoj stopi od 18% na iznos oporezivog prometa dobara i usluga po opštoj stopi ili uvoz dobara po opštoj stopi, za odgovarajući poreski period (kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje).

6) iznosu obračunatog PDV za izvršen promet po posebnoj stopi;

Obveznik PDV je dužan da u evidenciji iskaže ukupno obračunat PDV po posebnoj stopi od 8% na iznos oporezivog prometa dobara i usluga po posebnoj stopi ili uvoz dobara po posebnoj stopi, za odgovarajući poreski period (kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje).

7) iznosu izvršenog prometa za koji je propisano oslobođenje od PDV sa pravom na odbitak prethodnog poreza;

Evidencija treba da sadrži ukupno izvršen promet dobara i usluga na koji se prema članu 24. Zakona ne plaća PDV, za koje je obveznik PDV ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza, uz dokaze propisane Pravilnikom o poreskim oslobođenjima, u odgovarajućem poreskom periodu.

8) iznosu izvršenog prometa u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici;

U svojoj evidenciji obveznik PDV posebno iskazuje iznos izvršenog prometa u inostranstvu (dobara nabavljenih u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme i objekata za vršenje delatnosti, odnosno primljene usluge), pod uslovom da bi za taj promet, da je izvršen u Republici imao pravo na odbitak prethodnog poreza iz člana 28. stav 1. tačka 3. Zakona.

9) iznosu izvršenog prometa za koji je propisano oslobođenje od PDV bez prava na odbitak prethodnog poreza;

Evidencija treba da sadrži ukupno izvršen promet dobara i usluga na koji se prema odredbi člana 25. Zakona ne plaća PDV i za koje obveznik PDV nema pravo na odbitak prethodnog poreza, u skladu sa Pravilnikom o poreskim oslobođenjima, u odgovarajućem poreskom periodu.

10) iznosu izvršenog prometa u inostranstvu, ako za taj promet ne bi postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici;

U svojoj evidenciji obveznik PDV posebno iskazuje iznos izvršenog prometa u inostranstvu (dobara nabavljenih u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme i objekata za vršenje delatnosti, odnosno primljene usluge), ako za taj promet, da je izvršen u Republici ne bi postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza.

11) vrednosti dobara unetih u slobodnu zonu, osim dobara za krajnju potrošnju u slobodnoj zoni;

Obveznik PDV koji vrši unos dobara u slobodnu zonu dužan je da u svojoj evidenciji obezbedi podatke o vrednosti dobara unetih u slobodnu zonu, osim dobara za krajnju potrošnju, na koji se ne plaća PDV, sa pravom na odbitak prethodnog poreza iz člana 24. stav 1. tačka 5) i člana 26. stav 1. tačka 1) Zakona.

Evidenciju o vrednosti dobara unetih u slobodnu zonu za krajnju potrošnju na koju se obračunava i plaća PDV, obveznik PDV vodi u okviru evidencije o iznosu oporezivog prometa zavisno od stope po kojoj se obračunava i plaća PDV.

12)vrednosti prevoznih i drugih usluga pruženih korisnicima slobodnih zona, a koje su neposredno povezane sa unosom dobara u slobodnu zonu;

Obveznik PDV koji vrši unos dobara u slobodnu zonu dužan je da u svojoj evidenciji obezbedi podatke o vrednosti izvršenih prevoznih i drugih usluga pruženih korisnicima slobodnih zona, a koje su neposredno povezane sa unosom dobara u slobodnu zonu, sa pravom na odbitak prethodnog poreza iz člana 24. stav 1. tačka 6) Zakona.

13) iznosu izvršenog i naplaćenog prometa prema teritoriji Republike Crne Gore;

Poreski obveznik je dužan da vodi evidenciju o iznosu izvršenog i naplaćenog prometa na teritoriji Republike Srbije prema teritoriji Republike Crne Gore, kao i o prometu dobara i usluga koji je izvršen u Republici Crnoj Gori, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici Srbiji.

14) iznosu izvršenog i naplaćenog prometa prema teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija;

Obveznik je dužan da vodi evidenciju o isporuci dobara koja se izvrši sa teritorije Republike Srbije van teritorije APKM na teritoriju APKM shodno Uredbi o izvršavanju Zakona o porezu na dodatu vrednost na teritoriji Autonomne Pokrajine Kosovo i Metohija za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244 («Službeni glasnik RS», br. 124/04 – u daljem tekstu: Uredba o Kosovu).

Evidencija o dobrima koja su otpremljena na teritoriju APKM mora da sadrži sledeće podatke:
-broj i datum jedinstvene carinske isprave izdate u skladu sa carinskim propisima;
-datum plaćanja, iznos uplaćenih sredstava i broj poslovnog računa primaoca dobara sa koga je izvršeno plaćanje za isporučena dobra;
- datum i iznos plaćenog PDV na teritoriji APKM

Evidencija o dobrima koja su dopremljena sa teritorije APKM mora da sadrži sledeće podatke:
-broj i datum jedinstvene carinske isprave izdate u skladu sa carinskim propisima i
-datum i iznos plaćenog PDV.
U okviru ove evidencije posebno se iskazuje promet usluga koji je izvršen sa teritorije Republike van APKM na teritoriju APKM, odnosno sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM.

15) nabavnoj ceni dobara, odnosno usluga izvršenih od lica koja nisu obveznici PDV;

Ukoliko obveznik PDV vrši nabavku dobara odnosno koristi usluge od lica koja nisu obveznici PDV (lica koja se nisu evidentirala za PDV iz čl. 33. i 34. Zakona, fizička lica i dr.) dužan je da u svojoj evidenciji obezbedi podatke o nabavnoj ceni tih dobara odnosno izvršenih usluga.

16) nabavnoj ceni dobara, odnosno usluga sa obračunatim PDV;

Obveznik PDV dužan je da u svojoj evidenciji obezbedi podatke o nabavnoj ceni dobara odnosno usluga sa obračunatim PDV na osnovu računa za nabavljena dobra i pružene usluge u kojima je na propisan način, u skladu sa Zakonom iskazan podatak o vrsti, količini robe, nabavnoj ceni i obračunatom PDV.

17) iznosu obračunatog PDV po računima i drugoj dokumentaciji za nabavljena dobra i usluge;

Obveznik PDV je dužan da vodi evidenciju o iznosu PDV obračunatog u prethodnoj fazi prometa dobara i usluga, odnosno plaćenom PDV pri uvozu dobara, a koji on može da odbije od PDV koji duguje shodno odredbi člana 27. Zakona.
Iznos obračunatog PDV obezbeđuje se iz podataka o primljenim računima i drugim dokumentima za nabavljena dobra i usluge, koji služe kao račun.
Podaci o iznosu prethodnog poreza za prevozna sredstva i druga dobra koja obveznik PDV koristi isključivo za obavljanje delatnosti prometa i iznajmljivanja prevoznih sredstava (npr. rent-a-car) i prevoza lica i dobara ili obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima (npr. Auto-saobraćajna preduzeća, auto-škole), iz člana 29. stav 2. Zakona, takođe se vode u okviru ove evidencije.

18) nabavnoj ceni dobara, odnosno usluga čiji promet je oslobođen PDV;

Evidencija treba da sadrži nabavnu cenu dobara odnosno usluga za nabavljena dobra i usluge na koji se prema odredbi člana 24. Zakona, ne plaća PDV, za koje je obveznik PDV ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza, uz dokaze propisane Pravilnikom o poreskim oslobođenjima, u odgovarajućem poreskom periodu.

19) iznosu unapred primljenih uplata (avansne uplate) i obračunatom PDV;

Evidencija mora da sadrži podatke o naplaćenom iznosu naknade ili dela naknade uplaćene pre isporuke dobara i usluga (avansno plaćanje), kao i podatke o osnovici za oporezivanje i iznosu obračunatog PDV, na osnovu izdatih računa u skladu sa Zakonom.

20) iznosu unapred izvršenih uplata (avansno plaćanje);

Evidencija o iznosu unapred izvršenih uplata mora da sadrži podatke o plaćenom iznosu naknade ili dela naknade ako je ista uplaćena pre prometa dobara i usluga (avansna plaćanja).

21) vrednosti uvezenih dobara na koja se plaća PDV;

Obveznik PDV vodi posebnu evidenciju o vrednosti uvezenih dobara utvrđenih po carinskim propisima kao osnovici za oporezivanje PDV, a na osnovu dokumentacije o izvršenom uvozu od strane Uprave carina.
Prilikom uvoza dobara koje obveznik PDV vrši obavezno je vođenje evidencije o vrednosti uvezenih dobara na koja se plaća PDV, iznos naknade za uvezena dobra na koja se ne plaća PDV i iznosu PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara.

22) iznosu naknade za uvezena dobra na koja se ne plaća PDV;

Evidencija mora da sadrži podatke o iznosu naknade koju je obveznik platio ili treba da plati za oplemenjivanje, opravku ili ugradnju, a ako se ta naknada ne plaća, onda se vodi evidencija o naknadi koju čini porast vrednosti nastao oplemenjivanjem, opravkom ili ugradnjom, shodno odredbama čl.20. i 26. Zakona.

23) iznosu PDV koji je plaćen prilikom uvoza;

Obveznik PDV u svojoj evidenciji mora da sadrži i podatke o iznosima obračunatog i plaćenog PDV za svaki unos dobara u carinsko područje Republike, na osnovu dokumentacije o izvršenom uvozu izdate od strane Uprave carina.

24) izdatim priznanicama i iznosu PDV nadoknade plaćene poljoprivredniku iz člana 34. Zakona;

Obveznik PDV koji vrši isplatu nadoknade poljoprivrednicima u iznosu od 5% na vrednost primljenih dobara i vrednost izvršenih usluga izdaje dokument za obračun (priznanicu). Evidencija ovog obveznika mora da sadrži broj izdatih priznanica i ukupan iznos PDV nadoknade obračunate i plaćene poljoprivredniku. Evidenciju o izdatim priznanicama treba voditi hronološki, po datumu izdavanja.

25) vrednosti primljenih dobara i usluga plaćenih poljoprivredniku iz člana 34.stav 3. Zakona;

Obveznik PDV koji vrši isplatu nadoknade poljoprivrednicima u iznosu od 5% vodi posebnu evidenciju na vrednost primljenih dobara i usluga za izdate priznanice. Evidencija treba da sadrži vrstu, količinu i cenu primljenih dobara ili usluga.

26) prometu iz člana 4.stav 4. tač.1), 2) i 3) i člana 5.stav 4. tač.1) i 2) Zakona;

Obveznik PDV o prometu iz člana 4.stav 4. tač.1), 2) i 3) i člana 5.stav 4. tač.1) i 2) Zakona vodi sledeće evidencije:

-evidencija o vrednosti uzetih dobara koja su deo poslovne imovine poreskog obveznika za lične potrebe osnivača, zaposlenih ili drugih lica;

-evidencija o svakom drugom prometu dobara bez naknade;

-evidencija o iskazanom rashodu (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine utvrđene aktom koji donosi Vlada Republike Srbije;

-evidenciju upotrebe dobara koja su deo poslovne imovine poreskog obveznika za lične potrebe osnivača, zaposlenih ili drugih lica i

-evidencije o pruženim uslugama koje poreski obveznik izvrši bez naknade za lične potrebe osnivača, zaposlenih ili drugih lica;

Takođe, u evidenciji za PDV mora da se obezbede podaci i o osnovicama za promet dobara i usluga koje poreski obveznik vrši bez naknade za:

-uzimanje dobara koja su deo poslovne imovine poreskog oveznika za lične potrebe osnivača, zaposlenih ili drugih lica;

-svaki drugi promet dobara bez naknade i

-iskazani rashod (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine utvrđene aktom koji donosi Vlada Republike Srbije,

-upotrebu dobara koja su deo poslovne imovine poreskog obveznika za lične potrebe osnivača, zaposlenih ili drugih lica i

-pružanje usluga koje poreski obveznik izvrši bez naknade za lične potrebe osnivača, zaposlenih ili drugih lica.

U ovim slučajevima, obveznik PDV u evidenciji treba da obezbedi podatke o vrsti, količini i ceni dobara ili usluga kako bi se utvrdila poreska osnovica (bez PDV) koja se sastoji od nabavne cene, odnosno cene koštanja tih ili sličnih dobara i usluga, u momentu prometa.

27) momentu prve upotrebe opreme i objekata za vršenje delatnosti;

Obveznik PDV je dužan da vodi i evidenciju o datumu prve upotrebe opreme i objekata za vršenje delatnosti iz člana 32. Zakona za koju je ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza pri nabavci istih, čija je pojedinačna vrednost najmanje 500.000 dinara (bez PDV) i čiji je vek upotrebe duži od jedne godine.

28) ispravci odbitka prethodnog poreza za nabavljenu opremu i objekte za obavljanje delatnosti;

O izvršenoj ispravci odbitka prethodnog poreza za nabavljenu opremu i objekte za vršenje delatnosti obveznik PDV mora da vodi evidenciju na osnovu dokaza i verodostojne dokumentacije o izvršenom prometu opreme i objekata za vršenje delatnosti pre isteka roka odnosno u roku kraćem od 5 godina od momenta prve upotrebe za opremu odosno 10 godina od momenta prve upotrebe za objekat, shodno odredbi člana 32. Zakona.

29) vrednosti poslovnih uzoraka iz člana 6. stav 1. tačka 3) Zakona;

Obveznik PDV koji vrši besplatno davanje uzoraka iz odredbe člana 6. stav 1. tačka 3) Zakona u uobičajenim količinama kupcima ili budućim kupcima, mora da vodi posebnu evidenciju o njihovoj vrednosti.

Poslovnim uzorcima shodno odredbama Pravilniku o utvrđivanju šta se smatra uzimanjem iz poslovne imovine, smatraju se dobra koja nisu namenjena prometu, a koja su rezultat poslovanja poreskog obveznika ili koja su neposredno povezana sa obavljanjem njegove delatnosti, bez obzira da li je na tim dobrima utisnut logotip poreskog obveznika. Dobra koja se daju kao poslovni uzorci moraju biti obeležena kao takva, a ako ne mogu biti obeležena kao poslovni uzorci, moraju biti u obliku i pakovanju različitom od oblika i pakovanja tih dobara namenjenih prometu.

30) licima kojima su povremeno dati pokloni manje vrednosti iz člana 6. stav 1. tačka 4) Zakona, kao i vrednosti tih poklona;

Obveznik PDV koji je povremeno davao poklone manje vrednosti iz člana 6. stav 1. tačka 4) Zakona, o licima i vrednosti tih poklona vodi posebnu evidenciju u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju šta se smatra uzimanjem iz poslovne imovine. Poklonom manje vrednosti smatra se dobro pojedinačne tržišne vrednosti manje od 2.000 dinara, bez PDV, koje obveznik PDV povremeno daje različitim licima (poslovnim partnerima, predstavnicima poslovnog partnera i slično), a da za to ne postoji pravna obaveza.

Evidencija treba da sadrži lične podatke lica koje je primilo poklon manje vrednosti, datum prijema i vrednost tih poklona. Ukupna vrednost poklona manje vrednosti u poreskom periodu ne može biti veća od 0,25% ukupnog prometa obveznika u tom poreskom periodu.

31) iznosu refakcije izvršene stranom državljaninu - inostranom primaocu iz člana 24.stav 1. tačka 4) Zakona

Obveznik PDV koji vrši promet dobara koja inostrani primalac otprema u prtljagu koji nosi sa sobom u inostranstvo, ako se dobra otpremaju pre isteka tri kalendarska meseca po isporuci tih dobara čija je ukupna vrednost veća od 10.000 dinara, uključujući PDV, dužan je da vodi evidenciju o iznosu refakcije izvršene stranom državljaninu-inostranom primaocu iz člana 24.stav 1. tačka 4) Zakona. Evidencija mora da se vodi na osnovu overenog originala obrasca REF 4 i REF 4E od strane carinskog organa, koji je osnov za refakciju plaćenog PDV, shodno odredbama Pravilnika o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije PDV («Službeni glasnik RS», br.107/04 – u daljem tekstu: Pravilnik o povraćaju i refakciji).

32) iznosu poreske obaveze.

Za ukupno izvršen promet dobara i usluga na koji se obračunava PDV, a po odbitku prethodnog poreza koji obveznik može da odbije od PDV koji duguje, izračunava se iznos poreske obveze u odgovarajućem poreskom periodu, o čemu se vodi evidencija i na osnovu kojih podataka se vrši popunjavanje poreske prijave u odgovarajućem poreskom periodu.

14.3. Posebni slučajevi vođenja evidencije

1) Obveznik PDV koji vrši promet dobara i usluga iz člana 24. stav 1. tačka 16) Zakona (za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava, službene potrebe međunarodnih organizacija ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom, lične potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica, lične potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija, uključujući članove njihovih porodica, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom) dužan je da vodi posebnu evidenciju koja mora da sadrži najmanje sledeće podatke:

-naziv, adresu i PIB diplomatskog ili konzularnog predstavništva, odnosno međunarodne organizacije;

-ime i prezime lica iz člana 24. stav 1. tačka 16) podtačka (3) i (4) Zakona;

-broj i datum izdavanja potvrde ministarstva nadležnog za inostrane poslove o postojanju reciprociteta iz člana 24.stav 3. Zakona;

-vrstu i količinu dobara, odnosno vrstu i obim usluga;

-iznos naknade za isporučena dobra, odnosno pružene usluge.

2) Obveznici PDV iz člana 35. Zakona (turističke agencije) su dužni da, u evidenciji, pored podataka iz člana 2. Pravilnika o evidenciji:

-iznosu ukupne naknade koju plaća putnik;

-iznosu naknade koju obveznik plaća za prethodne turističke usluge;

-poreskoj osnovici.

Ako obveznik iz člana 35. Zakona, obavlja i druge vrste prometa dobara i usluga, dužan je da u svojoj evidenciji obezbedi podatke iz člana 2. Pravilnika o evidenciji , odvojeno od napred navedenih podataka.

3) Obveznici PDV iz člana 36. Zakona (koji vrše promet polovnih dobara, uključujući polovna motorna vozila, umetnička dela, kolekcionarska dobra i anitikvitete) koji za obračun PDV koriste oporezivanje razlike, dužni su da, pored podataka iz člana 2. Pravilnika o evidenciji, obezbede i podatke o:

- iznosu nabavne i prodajne cene polovnih dobara, umetničkih dela, kolekcionarskih dobara i antikviteta;
- iznosu razlike između nabavne i prodajne cene pomenutih dobara i
- iznosu PDV koji je sadržan u razlici između nabavne i prodajne cene tih dobara.

Ako obveznici PDV iz člana 36. Zakona obavljaju i druge vrste prometa dobara i usluga, dužni su da u svojoj evidenciji obezbede podatke iz člana 2. Pravilnika o evidenciji, odvojeno od napred navedenih podataka.

4) Humanitarne organizacije iz člana 54. Zakona, dužne su da, pored evidencije iz člana 2. Pravilnika o evidenciji, u svojoj evidenciji obezbede podatke i o:

- nazivu i količini izvezenih dobara;
- iznosu PDV za dobra nabavljena u Republici, odnosno plaćenom iznosu PDV pri uvozu;
- datumu plaćanja nabavne cene dobara, uključujući PDV;
- imenu i adresi inostranog primaoca dobara;
- datumu izvoza dobara;
- svrsi korišćenja dobara isporučenih u inostranstvo.

Ako obveznici iz člana 54. Zakona obavljaju i druge vrste prometa dobara i usluga, dužni su da u svojoj evidenciji obezbede podatke iz člana 2. Pravilnika o evidenciji, odvojeno od napred navedenih podataka.

14.4. Čuvanje evidencije PDV

Obaveza čuvanja evidencije PDV propisana je odredbom člana 47. Zakona i traje najmanje 5 godina po isteku kalendarske godine, na koju se evidencija odnosi. Poslovna evidencija mora se čuvati na pogodnom mestu, na način koji omogućava kontrolu poreske obaveze u svakom trenutku. Poreski organ može u svako doba da zatraži da obveznik podnese na uvid tu evidenciju sa pratećom dokumentacijom.

Ukoliko obveznici ne čuvaju evidenciju u propisanom roku, čine prekršaj iz člana člana 47. Zakona , kažnjiv po članu 60. Zakona.

15. PORESKI PERIOD, PODNOŠENJE PORESKE PRIJAVE, OBRAČUN I PLAĆANJE PDV

15.1.Poreski period

Poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV u smislu odredbe člana 48. Zakona, je :

- kalendarski mesec i
- kalendarsko tromesečje

Kalendarski mesec je poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV i to za:

1. Obveznika PDV koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet (osim prometa opreme i objekata za vršenje delatnosti) veći od 20.000.000 dinara ili koji procenjuje da će u narednih 12 meseci ostvariti ukupan promet veći od 20.000.000 dinara.

Oprema u smislu Zakona jeste dobro za vršenje delatnosti pojedinačne vrednosti od najmanje 500.000 dinara, čiji je vek upotrebe duži od jedne godine, a koja se koristi ili će se koristiti za vršenje regisrovane delatnosti.

Objekti za vršenje delatnosti u smislu Zakona jesu objekti iz zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja kao i ekonomski deljive celine u okviru tih objekata, a koje se koriste ili će se koristiti za vršenje delatnosti.

Oprema i objekti za vršenje delatnosti i način njihovog utvrđivanja definisani su Pravilnikom o srazmernom poreskom odbitku.

Primer:

DOO ''Ekopan'' iz Niša u toku 2004. godine ostvario je ukupan promet dobara i usluga u iznosu od 52.000.000 dinara. U 2004. godini nije vršio prodaju opreme ili objekata za vršenje delatnosti. Obzirom

da je ukupno ostvaren promet veći od 20.000.000 dinara poreski period u kome će obračunavati, predavati poresku prijavu i plaćati PDV za ovog poreskog obveznika je kalendarski mesec.

2. Obveznika PDV koji prvi put započne obavljanje delatnosti u tekućoj i narednoj kalendarskoj godini.

Primer:

Preduzeće ''Tehnik''- Niš registrovano je kod Trgovinskog suda u Nišu dana 17.02.2005 god. i odmah otpočelo sa radom. Svoju evidencionu prijavu za PDV predalo je u zakonskom roku do 10.03.2005 god. Prema ekonomskoj analizi koju je sačinilo pre početka poslovanja, procenjuje da će u narednih 12 meseci ostvariti promet od 15.000.000 dinara. Za ovog poreskog obveznika poreski period za koji će obračunavati PDV, predavati poresku prijavu i plaćati PDV je kalendarski mesec, bez obzira što je njegov procenjeni promet manji od 20.000.000 dinara.

Naime, za obveznike koji prvi put započnu da obavljaju delatnost, poreski period je kalendarski mesec i za tekuću i narednu godinu, odnosno poreski period ne može da bude kalendarsko tromesečje bez obzira na iznos procenjenog ukupnog prometa. (član. 48. stav 5. Zakona).

Poreski obveznici, koji do 30. septembra 2004.godine, u skladu sa odredbom člana 63. Zakona podnesu evidencionu prijavu PDV, nemaju tretman poreskih obveznika koji prvi put započinju obavljanje delatnosti i za iste se od strane Poreske uprave određuje poreski period u zavisnosti od visine ostvarenog – procenjenog prometa u 2004. godini (promet veći ili manji od 20.000.000 dinara).

Nakon početka primene Zakona (01.januara.2005.god.) za poreske obveznike koji prvi put započinju obavljanje delatnosti, poreski period za koji se predaje poreska prijava i obračunava PDV, je kalendarski mesec.

Navedeni poreski obveznici, za svaki mesec podnose poresku prijavu, odnosno u jednoj kalendarskoj godini treba da podnesu 12 poreskih prijava (10.februar, 10.mart, 10.april, 10.maj, 10.jun, 10.juli, 10.avgust, 10. septembar, 10. oktobar,10.novembar, 10.decembar i 10. januar).

Poreska prijava se podnosi nezavisno od toga da li je u mesecu, kao poreskom periodu poreski obveznik imao poresku obavezu ili ne.

Primer :

Poreski obveznik ''Hitri'' iz Negotina koji je u sistemu PDV i za koga je obračunski period kalendarski mesec koristi kolektivni godišnji odmor u periodu od 01.07.-31.7.2005. god. Kolektivni godišnji odmor pored proizvodnih radnika koriste i administrativni radnici. U toku meseca jula nije izvršio nikakav promet dobara i usluga niti je izvršio naplatu bilo kakve naknade ili dela naknade pre prometa dobara i usluga niti je izvršio plaćanje PDV na uvoz dobara, tako da nije bilo nastanka poreske obaveze. U obračunskom mesecu 01.07.-31.7.2005 god. nisu stigli računi o nabavci robe, sirovina ili po drugom osnovu. Iako poreski obveznik ''Hitri'' u navedenom obračunskom periodu nije vršio promet dobara i usluga i nema ovavezu obračunavanja i uplate PDV, on je dužan da podnese poresku prijavu nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave na propisanom obrascu, u kome neće iskazati obavezu po osnovu PDV, jer ista ne postoji, odnosno popuniće poresku prijavu sa nulom.

(Prilog: popunjena poreska prijava)

Kalendarsko tromesečje je poreski period za obveznika PDV koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet (osim prometa opreme i objekata za vršenje delatnosti) manji od 20.000.000 dinara ili koji procenjuje da će u narednih 12 meseci ostvariti ukupan promet manji od 20.000.000 dinara.

Ovi obveznici PDV podnose poresku prijavu za svako tromesečje, i to u roku od 10 dana po isteku tromesečja (10. april, 10. juli, 10. oktobar tekuće godine i do 10. januara naredne godine).

Primer:

DOO ''Avala'' iz Vranja u toku 2004 god. ostvario je ukupan promet dobara i usluga od 52.000.000 dinara. U toku 2004. god poreski obveznik je prodao građevinski objekat za vršenje delatnosti preduzeću ''Mira'' za 35.000.000 dinara. Obzirom da je ukupno ostvaren promet (uz odbitak iznosa za objekat za vršenje delatnosti) manji od 20.000.000 dinara i iznosi 17.000.000 dinara, to je poreski period u kome će u 2005. godini, obračunavati, predavati poresku prijavu i plaćati PDV -kalendarsko tromesečje.

15.2. Podnošenje poreske prijave

Poreska prijava se podnosi nezavisno od toga da li je u mesecu ili u tromesečju, kao poreskom periodu, poreski obveznik imao poresku obavezu ili ne. Pravilnikom o evidentiranju za PDV, uređen je oblik i sadržina prijave za evidentiranje obveznika PDV, postupak evidentiranja i brisanja iz evidencije obveznika PDV, kao i oblik i sadržina poreske prijave PDV.

Primer:

Obveznik PDV DOO ''Herkules'' iz Apatina, PIB 000000000, obavlja trgovinsku delatnost i na osnovu prometa većeg od 20.000.000 dinara ostvarenih za prethodnih 12 meseci. Poreski period za obračun, predaju poreske prijave i plaćanje PDV, je kalendarski mesec.

Ovaj obveznik PDV u poreskom periodu od 01.05. do 31.05.2005. godine izvršio je isporuku dobara u iznosu od 5.108.000 dinara i ispostavio PDV račune u kojima je iznos naknade bez PDV 4.360.000 dinara i PDV iskazan u računima 748.000 dinara, od čega su:

- na ime isporuke dobara i usluga po opštoj stopi (18%) ispostavljeni računi u iznosu 4.720.000 dinara. Iznos nakanade bez PDV iznosi 4.000.000 dinara i PDV iskazan u računu iznosi 720.000 dinara;

- po osnovu isporuke dobara i usluga po posebnoj stopi (8%) ispostavljeni su PDV računi u iznosu od 388.000 dinara, od čega je u ispostavljenim računima iznos naknade bez PDV 360.000 dinara, a PDV iskazan u tim računima iznosi 28.800 dinara.

Ovaj obveznik PDV je u istom poreskom periodu (01.05. – 31.05.2005.godine) na ime troškova poslovanja za njemu isporučena dobra i izvršene usluge, imao trošak u iznosu 4.826.802 dinara i to:

-na ime primljenih dobara – trgovačka roba po opštoj stopi - primio je PDV račune u kojima naknada bez PDV iznosi 3.522.552 dinara i PDV u iznosu od 634.059 dinara,

-na ime primljenih dobara – trgovačka roba po posebnoj stopi - primio je PDV račune u kojima naknada bez PDV iznosi 440.002 dinara i PDV u iznosu od 35.200 dinara,

-na ime primljenih usluga primio je PDV račune i to u kojima naknade bez PDV iznosi 52.628 dinara i PDV u iznosu od 9.473 dinara,

-na ime primljenog dobra - akumulatora za putnički auto, benzina za putnički auto i ugostiteljskih usluga primio je PDV račune u kojima naknade bez PDV iznosi 60.000 dinara i PDV u iznosu od 10.800 dinara.

Pri obračunu dugovanog PDV, iskazani PDV u iznosu od 10.800 dinara na ime kupljenog akumulatora za putnički auto, utrošenog benzina za putnički auto i ugostiteljskih usluga, u smislu člana 29. Zakona izuzimaju se od odbitka prethodnog poreza i obveznik nema pravo na odbitak prethodnog poreza po ovom osnovu.

Ostali iznos PDV iskazan u računima dobavljača je PDV obračunat u prethodnoj fazi prometa dobara i usluga i koji obveznik može da odbije od PDV koji duguje.

U ovom poreskom periodu PDV koji duguje iznosi 748.800 dinara (720.000 + 28.800 dinara).

Prethodni porez, koji u ovom poreskom periodu poreski obveznik PDV može da odbije od PDV koji duguje, iznosi 678.732 dinara i to prethodni porez obračunat na ime primljenih dobara – robe po opštoj stopi iskazan od prethodnog učesnika u prometu u PDV računu iznosi 634.059 dinara, za primljena dobra po posebnoj stopi 35.200 dinara i za za izvršene mu usluge PDV u iznosu od 9.473 dinara.

PDV za uplatu iznosi 70.068 (748.800 – 678.732).

Ovaj obveznik PDV popuniće svoju poresku prijavu poreza na dodatu vrednost na sledeći način:

-Period 01.05. do 31.05.2005.godine

PIB: 000000000

Naziv i adresa: DOO «Herkules» Apatin, ul.Srpskih junaka bb

Obzirom da ovaj poreski obveznik nije imao promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV sa pravom na odbitak prethodnog poreza i promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV bez prava na odbitak prethodnog poreza, ne popunjava tačke 1. i 2. U tački 3. obrasca u polju 003 upisuje iznos od 4.000.000 dinara na ime prometa dobara i usluga po opštoj stopi bez PDV, a u polje 103 unosi iznos 720.000 dinara obračunati PDV na ostvareni promet iz polja 003 (obračun PDV po opštoj stopi od 18%).

Pod tačkom 4 u polju 004 upisuje promet dobara i usluga po posebnoj stopi u iznosu od 360.000 dinara a u polju 104 upisuje iznos obračunatog PDV u iznosu od 28.800 dinara na ostvareni promet iz polja 004 (obračun PDV po posebnoj stopi od 8%).

Na rednom broju 5 polje 005 iskazuje se iznos 4.360.000 dinara, a u polju 105 iznos od 748.800 dinara.

Ovaj poreski obveznik u poreskom periodu – mesecu nije imao uvoz dobara i usluga, pa nema ni prethodni porez plaćen prilikom uvoza, ne bavi se otkupom poljoprivrednih proizvoda, pa nema ni PDV nadoknadu plaćenu poljoprivredniku i ne popunjava podatke pod rednim broemj 6 i 7 i polja 006, 106 kao i polje 007 i 107.

U tački 8 u polju 008 iskazaće iznos od 4.075.182 dinara na ime vrednosti plaćene naknade bez PDV a u polju 108 – iznos od 678.732 dinara na ime prethodnog poreza.

U tački 9 iskazaće u polju 009 iznos 4.075.182 dinara, a koloni 109 iznos 678.732 dinara.

Nakon odbitka prethodnog poreza iskazanog u polju 109 u iznosu od 678.732 dinara, od PDV iskazanog u polju 105 u iznosu 748.000 dinara, razliku u iznosu od 70.068 dinara upisuje na rednom broju 10 u polju 110.

S obzirom da je ovaj poreski obveznik na rednom broju 10 u polju 110 iskazao iznos od 70.068 dinara, isti je dužan da dugovani PDV u iznosu od 70.068 dinara plati u roku za podnošenje poreske prijave do 10.06.2005.godine. Ovako popunjena poreska prijava potpisuje se i pečatira od strane odgovornog lica i predaje poreskom organu kod koga je izvršena evidencija za PDV takođe najkasnije 10.06.2005. godine.

Prilog: Popunjena poreska prijava

Obveznici PDV i lica iz člana 50. Zakona podnose nadležnom poreskom organu poresku prijavu na Obrascu PPPDV – Poreska prijava poreza na dodatu vrednost.

Poreska prijava podnosi se Ministarstvu finansija – Poreskoj upravi, organizacionoj jedinici kojoj je predata evidenciona prijava za PDV i izvršeno evidentiranje obveznika za PDV.

Nadležni poreski organ – Organizaciona jedinica Poreske uprave je:

1) za obveznika – pravno lice ili preduzetnika - organizaciona jedinica na čijem području ima sedište;

2) za obveznika - poljoprivrednika koji se opredelio za obavezu plaćanja PDV i drugo fizičko lice - organizaciona jedinica na čijem području ima prebivalište;

3) za obveznika – pravno lice koje je, prema obimu svojih poreskih obaveza, svrstano u velikog poreskog obveznika - organizaciona jedinica - Centar za velike poreske obveznike.

Obrazac PPPDV sadrži podatke o:

1) periodu za koji se podnosi prijava;

2) identifikaciji podnosioca prijave;

3) prometu dobara i usluga;

4) prethodnom porezu;

5) poreskoj obavezi.

U delu poreske prijave koji se odnosi na poreski period za koji se podnosi poreska prijava upisuje se datum početka i završetka poreskog perioda.

U delu poreske prijave koji se odnosi na podatke za identifikaciju podnosioca prijave unosi se:

1) naziv, odnosno ime i prezime i adresa podnosioca prijave;

2) poreski identifikacioni broj (PIB) iz potvrde o dodeljenom PIB-u i izvršenoj registraciji, odnosno iz Obrasca REG – Potvrda o izvršenoj registraciji, odnosno jedinstveni matični broj građana iz Obrasca – Lična karta, izdatog od nadležnog organa.

U delu I. Obrasca PPPDV iskazuju se podaci o prometu dobara i usluga koje je izvršio obveznik PDV, i to:

1) pod rednim brojem 1. – promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV sa pravom na odbitak prethodnog poreza, u polje 001 unosi se podatak o iznosu naknade za izvršeni promet;

2) pod rednim brojem 2. – promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV bez prava na odbitak prethodnog poreza, u polje 002 unosi se podatak o iznosu naknade za izvršeni promet;

3) pod rednim brojem 3. – promet dobara i usluga po opštoj stopi, u polje 003 unosi se podatak o iznosu naknade za izvršeni promet, bez PDV, a u polje 103 podatak o iznosu obračunatog PDV za taj promet, uključujući i iznos PDV koji se duguje po osnovu prometa stranog lica;

4) pod rednim brojem 4. – promet dobara i usluga po posebnoj stopi, u polje 004 unosi se podatak o iznosu naknade za izvršeni promet, bez PDV, a u polje 104 podatak o iznosu obračunatog PDV za taj promet, uključujući i iznos PDV koji se duguje po osnovu prometa stranog lica;

5) pod rednim brojem 5. – u polje 005 unosi se zbir iznosa naknada iz polja 001, 002, 003 i 004, a u polje 105 zbir iznosa PDV iz polja 103 i 104.

Stranim licem iz tač. 3) i 4) smatra se lice koje u Republici nema sedište ni stalnu poslovnu jedinicu, a koje obavlja promet dobara i usluga u Republici u skladu sa Zakonom.

Ako je iznos refakcije PDV stranom državljaninu veći od iznosa PDV iz polja 103 i/ili 104, u ova polja, kao i u polje 105 dobijeni iznos upisuje se sa predznakom «minus».

U takvim slučajevima , iznos naknade bez PDV iz polja 003 ili 004 umanjuje se za iznos naknade bez PDV za isporuku dobara stranom državljaninu i dobijeni iznos upisuje se u ova polja sa predznakom «minus», a iznos naknde bez PDV za isporuku dobara stranom državljaninu iskazuje se kao poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza u polju 001.

U delu II. Obrasca PPPDV iskazuju se podaci o prethodnom porezu po osnovu nabavki koje je izvršio poreski obveznik, i to:

1) pod rednim brojem 6. – prethodni porez plaćen prilikom uvoza, u polje 006 unosi se iznos naknade za uvezena dobra, bez PDV, a u polje 106 unosi se iznos prethodnog poreza koji je plaćen prilikom uvoza;

2) pod rednim brojem 7. – PDV nadoknada plaćena poljoprivredniku, u polje 007 unosi se iznos naknade za dobra nabavljena od poljoprivrednika, odnosno usluge izvršene od strane poljoprivrednika, bez PDV nadoknade, a u polje 107 unosi se iznos PDV nadoknade koja je plaćena poljoprivredniku;

3) pod rednim brojem 8. – prethodni porez, osim prethodnog poreza iz tač. 6. i 7, u polje 008 unosi se iznos svih naknada za nabavljena dobra i primljene usluge u poreskom periodu, bez PDV, osim naknada iz tač 6. i 7, a u polje 108 unosi se iznos prethodnog poreza koji se može odbiti, osim prethodnog poreza iz tač. 6. i 7;

4) pod rednim brojem 9. – u polje 009 unosi se zbir iznosa naknada iz polja 006, 007, i 008, a u polje 109 zbir iznosa PDV iz polja 106, 107 i 108.

Poreski dužnici iz člana 10. stav 1. tač. 2) i 3) Zakona, koji su i obveznici, u delu II. Obrasca PPPDV upisuju podatke o prethodnom porezu koji se odnosi na promet dobara i usluga koje je izvršilo strano lice, i to iznos naknade i iznos PDV.

Obveznici koji koriste pravo na odbitak srazmernog dela prethodnog poreza iz člana 30. Zakona, u polja 106, 107 i 108 upisuju srazmerni deo prethodnog poreza koji se može odbiti.

U delu III. Obrasca PPPDV, iskazuju se podaci o poreskoj obavezi, i to:

1) pod rednim brojem 10. – u polje 110 unosi se iznos PDV za uplatu ili povraćaj.

Ako je iznos prethodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze, iznos PDV iskazan u polju 110, upisuje se sa predznakom "minus".

2) pod rednim brojem 11. – Povraćaj, podnosilac prijave koji je iskazao iznos PDV za povraćaj može da zaokruži opciju «DA», a ako se opredelio da iskazani iznos poreza koristi kao kredit za naredni period zaokružuje opciju «NE».

U obrasce se upisuju iznosi u dinarima bez decimala.

Pored obveznika PDV, poresku prijavu podnose i poreski dužnici iz čl.10.stava1 tač.2) i 3) Zakona i to :

-poreski punomoćnik koga odredi strano lice koje u Republici nema sedište ni stalnu poslovnu jedinicu, a koje obavlja promet dobara i usluga u Republici,

-primalac dobara i usluga, ako strano lice iz prethodne alineje ne odredi poreskog punomoćnika.

Primer:

Strano pravno lice sa sedištem u Švedskoj, isporučilac je televizora na području Republike. Strani isporučilac televizora na području Republike nema poslovno sedište niti stalnu poslovnu jedinicu. Obzirom da televizore namerava da proda na području Republike, a nije postigao konačan dogovor sa potencijalnim kupcem, za poreskog punomoćnika ovlastilo je špeditersku kuću ''Monca'' DOO Leskovac. U obračunskom periodu 01.05.-31.05.2005 god., dana 17.05.2005 god. izvršen je uvoz i carinjenje televizora u vrednosti od 1.000.000 dinara .Televizori se nalaze u carinskom skladištu Aerodroma Niš. ''Monca'', kao poreski punomoćnik koga je odredilo strano lice koje u Republici nema poslovno sedište niti stalnu poslovnu jedinicu, prilikom preuzimanja, dužno je da za uvezene televizore izvrši uplatu carinskih dažbina i PDV u iznosu od 180.000 dinara., a za poreski period 01.05.-31.05.2005. god. podnese poresku prijavu najkasnije do 10.06.2005 god.

U slučaju da strano pravno lice sa sedištem u Švedskoj nije odredilo ''Moncu'' kao svog punomoćnika, a primalac dobara trgovinsko preduzeće ''Jutro''- Niš, dužno je da plati iznos od 1.000.000 dinara i iznos iskazanog PDV od 180.000 dinara u carinskom dokumentu. Preduzeće «Jutro» kao primalac dobara, iz razloga što strano lice nije odredilo punomoćnika, predaje poresku prijavu PPPDV u obračunskom periodu u kome je nastala poreska obaveza.

Poresku prijavu osim poreskih punomoćnika i primaoca dobara saglasno odredbi člana 43. stav 3. Zakona, podnosi i lice koje iskaže PDV u računu ili drugom dokumentu, a nije obveznik PDV ili nije izvršilo promet dobara i usluga ili nema pravo da iskaže PDV.

Primer:

TR''Srećko'' iz Vršca ostvaruje godišnji promet dobara i usluga od 1.540.000 dinara, i nije se evidentirao za PDV iako ostvaruje promet preko 1.000.000 dinara, a manji od 2.000.000 dinara .

Dana 17.03.2005 god. izdao je račun za prodati akumulator u vrednosti od 10.000 dinara u kome je greškom iskazao PDV u iznosu od 1.800 dinara. Obzirom da nije u sistemu PDV, TR''Srećko'' nema pravo da u svojim izlaznim računima iskazuje obračunati PDV. Saglasno članu 44. stav 3. Zakona, dužan je da za iznos od 1.800 dinara, podnese poresku prijavu PPP DV u kojoj će iskazati navedeni iznos, istu preda nadležnoj filijali Poreske uprave i izvrši uplatu najkasnije do 10.04.2005 god.

Poresku prijavu će popuniti na sledeći način:

Pored identifikacionih podataka u tački 3. iskazaće iznos ukupnog prometa od 10.000 dinara, a u polje 103 uneti iznos od 1.800 dinara. Ovaj poreski obveznik nema pravo na iskazivanje prethodnog poreza tako da neće popunjavati iznose pod tačkama 6,7,8, i 9. a u koloni 10 i polju 110 iskazaće iznos od 1.800 dinara. Ovako popunjenu poresku prijavu potpisaće i overiti pečatom odgovorno lice poreskog obveznika.

Poreski dužnici – poreski punomoćnici stranog lica i primaoci dobara i usluga, ako strano lice nije odredilo poreskog punomoćnika, kao i lice koje nije obveznik PDV, a isti iskažu u svom računu PDV, podnose poresku prijavu PPPDV samo u poreskom periodu u kome je nastala poreska obaveza, a u periodima kada nema obaveze po osnovu PDV, ne podnose PPPDV.

15.3. Promena poreskog perioda

U odredbi člana 48.stav.3. Zakona, data je mogućnost da obveznik PDV koji je ostvario ili procenjuje da će da ostvariti ukupan promet manji od 20.000.000 dinara, podnese zahtev nadležnom poreskom organu za promenu poreskog perioda, umesto kalendarskog tromesečja u kalendarski mesec, najkasnije do 15. januara tekuće kalendarske godine.

Primer:

Preduzeće ''Akva'' iz Stare Pazove, koje se bavi proizvodnjom gumenih proizvoda napravilo je studiju o poslovanju za 2006 god. u oktobru mesecu 2005 god. Obračunski period u kome vrši obračun, predaje poreske prijave i plaća PDV je kalendarsko tromesečje. U 2006 god. planira da nabavi opremu za proširenje svoje registrovane delatnosti i veću količinu sirovina za izradu gumenih proizvoda (sirovi kaučuk), procenjuje da će sa tom novom opremom i novim sirovinama proizvesti i ostvariti promet veći od 20.000.000 dinara. Preduzeće ''Akva'' će nadležnom poreskom organu, najkasnije do 15. januara 2006 god., podneti zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec.

Ako je odobrena promena poreskog perioda, od strane nadležnog poreskog organa, preduzeće ''Akva'' će obračunavati PDV, isti plaćati i podnositi poresku prijavu PPPDV mesečno.

Ukoliko nadležnom poreskom organu ne podnese zahtev za promenu poreskog perioda do 15.01.2006. god. za ovog poreskog obveznika u toku 2006 god. obračunski period će i dalje biti kalendarsko tromesečje. Novi zahtev za promenu obračunskog perioda može podneti do 15.01.2007. god.

15.4. Obračun PDV

Obveznici PDV i poreski dužnici obračunavaju PDV u skladu sa odredbom člana 49. Zakona, za poreski period – kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje, ako je u tom periodu nastala poreska obaveza.

Pri obračunu PDV uzimaju se u obzir i ispravke iz člana 21. i člana 44. stav 1. Zakona.

Poreska obaveza može da se umanji za iznos prethodnog poreza koji je zaračunat od strane prethodnih učesnika u prometu u istom poreskom periodu, ako su ispunjeni uslovi za odbitak prethodnog poreza iz člana 28. Zakona.

Kao prethodni porez, priznaje se i PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara u obračunskom periodu, kao i plaćena PDV nadoknada poljoprivrednicima za poljoprivredne i šumske proizvode i poljoprivredne usluge u skladu sa Zakonom.

Takođe, prilikom obračuna prethodnog poreza, uzimaju se u obzir i izvršene ispravke iz čl. 31. i 32. Zakona (izmene osnovice u slučaju vraćanja dobara, poništavanja ugovora, pravosnažne odluke suda o prinudnom poravnanju, ispravke odbitka prethodnog poreza za opremu i objekte za vršenje delatnosti), a pravo na srazmerni odbitak prethodnog poreza utvrđuje se u skladu sa odredbom člana 30. Zakona.

Srazmerni poreski odbitak utvrđuje se primenom procenta srazmernog odbitka prethodnog poreza (u daljem tekstu: procenat) na iznos prethodnog poreza koji obveznik PDV može odbiti od PDV koji duguje, u poreskom periodu u kojem koristi pravo na odbitak prethodnog poreza.

Obveznik PDV utvrđuje procenat uzimajući u obzir iznos prometa dobara i usluga sa pravom na odbitak prethodnog poreza, bez PDV, i ukupan iznos prometa dobara i usluga sa pravom i bez prava na odbitak prethodnog poreza, bez PDV, od 1. januara tekuće godine do isteka poreskog perioda za koji se podnosi poreska prijava.

Primer:

Obveznik PDV -DOO ''Novaković'' iz Niša, PIB 000000000, ul. Nikole Tesle bb, obavlja kao osnovnu delatnost trgovinsku delatnost i sporedne delatnosti kao što su: usluge osiguranja, uvoz – izvoz i poslove transporta, na osnovu prometa većeg od 20.000.000 dinara ostvarenih za prethodnih 12 meseci. Poreski period za obračun, predaju poreske prijave i plaćanje PDV je kalendarski mesec.

Ovaj obveznik PDV u poreskom periodu od 01.05. do 31.05.2005. godine izvršio je:

- isporuku dobara u iznosu od 11.000.000 dinara, usluge transporta robe pri izvozu u iznosu od 1.000.000 dinara, kao i osiguranje imovine i lica u iznosu od 2.000.000 dinara;
- u svojim izlaznim računima prilikom isporuke dobara za izvršen promet u iznosu od 5.000.000 dinara iskazao je iznos PDV (obračunat po stopi od 18%) od 900.000 dinara, a za isporuku dobra u iznosu od 6.000.000 dinara, iskazao je PDV (obračunat po stopi od 8%) u iznosu od 480.000 dinara. Za učinjene transportne usluge koje su neposredno vezane sa izvozom (izvršen transport dobara od Vranja do Minhena), u izdatim računima nije izvršen obračun PDV već je stavljena naznaka da se na ove usluge PDV ne plaća, saglasno članu 24. stav 1 tačka 8) Zakona;
- za izvršene usluge osiguranja u izdatim računima, takođe nije izvršen obračun PDV-a, a u računima je naznačeno da se PDV ne plaća na usluge osiguranja saglasno članu 25. stav 2 tačka 1);

Ovaj obveznik PDV je u istom poreskom periodu (01.05. – 31.05.2005.godine) na ime nabavljenih dobara i primljenih usluga imao trošak u iznosu 18.300.000 dinara i to:

-na ime primljenih dobara – trgovačka roba po opštoj stopi od 18% - primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 3.000.000 dinara i PDV u iznosu od 540.000 dinara,

-na ime primljenih dobara – trgovačka roba po posebnoj stopi od 8% - primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 5.000.000 dinara i PDV u iznosu od 400.000 dinara,

-na ime primljenih usluga u cilju obavljanja delatnosti, primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 200.000 dinara i PDV u iznosu od 36.000 dinara,

-na ime primljenih dobara – kupljenog tepiha i ugostiteljskih usluga primio je PDV račune u kojima iznos naknade bez PDV iznosi 100.000 dinara i PDV u iznosu od 18.000 dinara,

-u maju mesecu 2005. godine nabavio je u Nemačkoj, dva teretna kamiona za transport robe, za koje je platio 10.000.000 dinara u koji iznos je uračunata carina i svi carinski troškovi, a PDV je plaćen carinskom organu prilikom uvoza u iznosu od 1.800.000 dinara.

U ovom poreskom periodu u računima primljenim od dobavljača iskazani PDV, a takođe i iskazani PDV koji je plaćen prilikom uvoza kamiona, iznosi ukupno 2.794.000 dinara.

Ovaj obveznik PDV je ostvario i promet bez prava na odbitak PDV, shodno odredbi člana 25. Zakona (u periodu od 01.05. do 31.05.2005. godine), i to usluga osiguranja u iznosu od 2.000.000 dinara.

Obveznik PDV nema pravo da ukupan iznos prethodnog poreza koristi za odbitak prethodnog poreza, već samo srazmerni deo, tj. ima pravo na srazmerni odbitak prethodnog poreza u iznosu od 2.313.240 dinara, za poreski period od 01.05. do 31.05.2005. godine.

Ovaj iznos se u skladu sa Pravilnikom o srazmernom poreskom odbitku obračunava na sledeći način:

Iznos naknade za promet dobara i usluga sa pravom na odbitak prethodnog poreza, bez PDV od 01.01.2005. godine do isteka poreskog perioda (31.05.2005. godine), koji za ovog obveznika PDV iznosi 100.000.000 dinara , podeli sa iznosom naknade za ukupan promet dobara i usluga sa pravom i bez prava na odbitak prethodnog poreza, u iznosu od 120.000.000 dinara bez PDV, od 01.01.2005. godine do isteka poreskog perioda za koji se podnosi poreska prijava, a što je u konkretnom slučaju 31.05.2005. godine. Stavljanjem u odnos ova dva iznosa

100.000.000

120.000.000

dobija se koeficijent od 0,8333 koji se pomnoži sa 100 i dobija procenat (%) srazmernog odbitka koji u ovom slučaju iznosi 83,33%.

Shodno navedenom, sa ovako dobijenim procentom srazmernog odbitka pomnoži se iznos prethodnog poreza za poreski period za koji se vrši obračun poreza, a u ovom slučaju za maj mesec koji iznosi 2.794.000 dinara, uz uslov da se od navedenog iznosa odbije PDV u iznosu od 18.000 dinara koji je plaćen za nabavku tepiha i ugostiteljskih usluga, a koji se saglasno odredbi člana 29.Zakona, izuzimaju od odbitka prethodnog poreza (2.794.000 – 18.000 = 2.776.000 dinara).

Obveznik PDV primenom procenta srazmernog odbitka na iznos od 2.776.000 h 83,33 dobija iznos srazmernog odbitka od 231.324.080 dinara. Ovako dobijeni iznos podeli se sa 100 i dobija se iznos srazmernog odbitka od 2.313.240 dinara koji poreski obveznik može da odbije od dugovanog poreza.

Dugovani porez za period 01.05. – 31.05.2005. iznosi 1.380.000 dinara (900.000 + 480.000) i od ovog iznosa odbija se prethodni porez u iznosu od 2.313.240 i dobija se iznos od 933.240 (sa predznakom "minus"). Dobijen je oduzimanjem prethodnog poreza (u iznosu od 2.313.240) od dugovnog poreza (u iznosu od 1.380.000).

Ovaj obveznik PDV popuniće svoju poresku prijavu poreza na dodatu vrednost na sledeći način:

- Period 01.05. do 31.05.2005.godine

PIB: 000000000

Naziv i adresa: DOO «Novaković» Niš, ul. Nikole Tesle bb

U tački 1. kod prometa dobara i usluga koji je oslobođen PDV sa pravom na odbitak prethodnog poreza u polje 001 upisuje se iznos od 1.000.000 dinara.

U tački 2. kod prometa dobara i usluga koji je oslobođen PDV bez prava na odbitak prethodnog poreza u polje 002 upisuje se iznos od 2.000.000 dinara.

U tački 3. obrasca u polje 003 upisuje iznos od 5.000.000 dinara na ime prometa dobara i usluga po opštoj stopi bez PDV, a u polje 103 unosi iznos 900.000 dinara obračunati PDV na ostvareni promet iz polja 003 (obračun PDV po opštoj stopi od 18%).

U tački 4. u polje 004 upisuje se promet dobara i usluga po posebnoj stopi u iznosu od 6.000.000 dinara a u polje 104 upisuje iznos obračunatog PDV u iznosu od 480.000 dinara na ostvareni promet iz polja 004 (obračun PDV po posebnoj stopi od 8%).

Na rednom broju 5. u polju 005 iskazuje se iznos 14.000.000 dinara, a u polju 105 iznos od 1.380.000 dinara.

U tački 6. u polju 006 upisuje iznos od 10.000.000 dinara na ime vrednosti uvezenog dobra a u polju 106 upisuje iznos srazmernog dela prethodnog poreza koji se može odbiti u iznosu od 1.499.940 dinara.

U tački 7. poreski obveznik neće upisati iznose jer nije imao PDV nadoknadu plaćenu poljoprivrednicima.

U tački 8. u polju 008 upisuje iznos od 8.300.000 dinara na ime vrednosti prethodno nabavljenih dobara i izvršenih usluga bez iznosa iz tačke 6. i 7., a u polju 108 upisuje iznos srazmernog dela prethodnog poreza koji se može odbiti u iznosu od 813.300 dinara.

U tački 9. u polju 009 upisuje iznos od 18.300.000 dinara a u polju 109 iznos od 2.313.240 dinara.

Nakon odbitka prethodnog poreza iskazanog u iznosu od 2.313.240 dinara od PDV iskazanog u polju 105 u iznosu od 1.380.000 dinara poreski obveznik u poreskoj prijavi za maj mesec upisuje iznos od 933.240 dinara sa predznakom "minus".

U ovom slučaju obveznik PDV ima pravo na povraćaj iznosa od 933.240 dinara koji je iskazan sa predznakom "minus", zaokruživanjem polja "DA" u tački 11. poreske prijave PDV. Ukoliko zaokruži polje "NE" iznos od 933.240 dinara koristiće kao poreski kredit za naredni poreski period.

Povraćaj se vrši najkasnije u roku od 45 dana po isteku roka za podnošenje poreske prijave, što u konkretnom slučaju znači najkasnije do 25. jula 2005. godine.

Prilog: Popunjena poreska prijava

Način utvrđivanja prosečne naknade za svaki pojedinačni prevoz putnika autobusima

U slučaju prevoza putnika autobusima, koji vrši strani obveznik, ako se prelazi državna granica, obračun PDV vrši nadležni carinski organ za svaki pojedinačni prevoz, a pod uslovom uzajamnosti (član

49 stav 6. Zakona). Osnovicu za obračun PDV čini prosečna naknada prevoza za svaki pojedinačni prevoz. Način utvrđivanja ove naknade uređen je Pravilnikom o prevozu putnika koji vrši strani obveznik .

Prosečna naknada prevoza za svaki pojedinačni prevoz autobusom utvrđuje se tako što se prosečan iznos vrednosti km/putnik od 0,045 EUR pomnoži sa brojem putnika koji putuju autobusom i brojem kilometara koje autobus prelazi preko teritorije Republike.

Nadležni carinski organ obračunava PDV na prosečnu naknadu prilikom ulaska autobusa na teritoriju Republike, odnosno prilikom napuštanja autobusa teritorije Republike, ako strani obveznik nadležnom carinskom organu ne stavi na uvid original potvrde izdate za prevoz u toku od strane nadležnog carinskog organa .

Potvrda sadrži podatke o nazivu stranog obveznika, zemlji registracije i registarskoj oznaci, broju putnika, broju kilometara koje autobus prelazi na teritoriji Republike Srbije, iznosu naknade, kao i iznosu obračunatog i plaćenog PDV.

Primer:

Strani prevoznik ''Turing Evropa'' iz Minhena vrši prevoz putnika na relaciji Minhen - Istambul. U Srbiju prevoznik ulazi na graničnom prelazu Horgoš, a iz Republike izlazi na prelazu Gradina. Kroz Republiku prelazi 500 km.

Dana 15.06.2005 god. u autobusu se nalazilo 24 putnika koji putuju za Istambul. Prosečna naknada za prevoz putnika autobusom utvrđuje se tako što se iznos od 0,045 EUR pomnoži sa brojem putnika i brojem kilometara koje autobus prelazi preko teritorije Republike .

(0,045 EUR h 24 putnika h 500 kilometara prolaska kroz Republiku).

Naknada utvrđena na ovaj način iznosi 540 EUR. Nadležni carinski organ obračunava PDV po opštoj stopi od 18% na ovako utvrđenu naknadu – poresku osnovicu i o obračunatom i naplaćenom PDV izdaje potvrdu stranom obvezniku.

15.5. Plaćanje PDV

Obveznik PDV je dužan da za svaki poreski period (kalendarski mesec ili kalendarsko tromesečje) utvrdi poresku obavezu kao razliku između obračunatog PDV i prethodnog poreza. Svaki obračun PDV za poreski period je konačan obračun PDV.

U skladu sa odredbom člana 51. Zakona, obveznik je dužan da za svaki poreski period plati PDV koji je jednak pozitivnoj razlici između ukupnog iznosa poreske obaveze i iznosa prethodnog poreza.

Pozitivna razlika između ukupne obaveze PDV i prethodnog poreza plaća se u roku za podnošenje poreske prijave odnosno obveznici koji plaćaju PDV za kalendarski mesec podnose poresku prijavu i plaćaju PDV do 10.-og u narednom mesecu, a obveznici koji plaćaju PDV za kalendarsko tromesečje podnose poresku prijavu i plaćaju PDV u roku od 10 dana po isteku tromesečja.

Primer:

Obveznik PDV ''Jovanović'' DOO iz Niške Banje koji je obveznik PDV i porez plaća u kalendarskom tromesečju, dana 10.04.2005. godine predao je nadležnoj filijali Poreske uprave u Nišu poresku prijavu PPPDV. U poreskoj prijavi je iskazao u polju 110 obračunat PDV u poreskom periodu u iznosu od 15.200 dinara

Obračunati PDV poreski obveznik nije platio prilikom predaje poreske prijave, jer na svom računu nije imao dovoljno sredstava. Uplatu dugovanog PDV obveznik PDV je uplatio 20.05.2005. godine. Obveznik PDV ''Jovanović'' DOO je dužan, da prilikom uplate poreskog duga, izvrši obračun i uplati kamatu za period od 11.04.2005. do 19.05.2005. godine, po stopi jednakoj godišnjoj eskontnoj stopi centralne emisione banke, uvećanoj za 15 procentnih poena, primenom komforne metode obračuna, saglasno odredbi člana 75. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji .

16. POVRAĆAJ POREZA

Obveznik PDV ima pravo na povraćaj razlike PDV, ako je iznos prethodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze, shodno odredbi člana 52. Zakona.

Povraćaj poreza, ako su za to ispunjeni uslovi, vrši se najkasnije u roku od 45 dana, odnosno u roku od 15 dana za obveznike PDV koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo, po isteku roka za predaju poreske prijave.

16.1. Postupak ostvarivanja prava na povraćaj PDV

Obveznik PDV, koji u poreskoj prijavi PDV, propisanoj Pravilnikom o evidentiranju za PDV, iskaže iznos za povraćaj PDV opredeljuje se u vezi povraćaja tog iznosa zaokruživanjem opcije »NE » ili »DA» na rednom broju 11. obrasca poreske prijave PDV.

Opredeljenje iz prethodnog stava ne smatra se zahtevom za povraćaj poreza u smislu odredbe člana 10. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

Ako se obveznik PDV opredeli za opciju »DA» nadležna filijala Poreske uprave po sprovedenom postupku vrši povraćaj PDV na račun u banci koji je obveznik naveo u prijavi za evidentiranje obveznika PDV (EPPPDV). Poreski obveznik je dužan da u svojoj dokumentaciji i propisanim evidencijama obezbedi, i Poreskoj upravi stavi na uvid, kada ona to proceni da je potrebno, račune i ostalu dokumentaciju, po osnovu koje se vrši povraćaj PDV.

Obveznik PDV ostvaruje povraćaj PDV na način i po postupku utvrđenom odredbama Pravilnika o povraćaju i refakciji.

Ako nadležni poreski organ ne izvrši povraćaj najkasnije u roku od 45 dana, odnosno u roku od 15 dana za obveznike koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo, kako je to propisano odredbom člana 52. stav 3. Zakona, obveznik PDV ima pravo da podnese pismeni zahtev za povraćaj PDV nadležnom poreskom organu u skladu sa članom 10. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

Poreska uprava ima obavezu da, bez odlaganja a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahteva donese rešenje po zahtevu za povraćaj.

Ako Poreska uprava po isteku roka od 30 dana od dana prijema zahteva za povraćaj ne donese rešenje o povraćaju iznosa više plaćenog poreza, obvezniku pripada kamata koja se obračunava po stopi jednakoj godišnjoj eskontnoj stopi centralne emisione banke uvećanoj za 15 procentnih poena, primenom komforne metode obračuna.

Primer:

Obveznik PDV iz Niša podnosi poreske prijave mesečno i za maj 2005. god ostvario je iznos prethodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze. U poreskoj prijavi za obračunski period 01.05.2005. - 31.05.2005. godine u koloni 10 polje 110 iskazao je iznos PDV sa predznakom ''minus'' – 50.000 din. U koloni 11. obzirom da se opredelio za povraćaj PDV zaokružuje opciju »DA» . Ovom obvezniku PDV, Poreska uprava filijala u Nišu, na čijem je području sedište poreskog obveznika, vrši povraćaj PDV na račun u banci koji je obveznik naveo u evidencionoj prijavi PDV, najkasnije u roku od 45 dana počev od 11.06.2005. godine.

Ukoliko obveznik PDV zaokruži opciju «NE», opredelio se da iznos prethodnog poreza koji je veći od poreske obaveze predstavlja poreski kredit za naredni poreski period.

16.2. Ostvarivanje prava na povraćaj za obveznike PDV koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo

Odredbama člana 52. stav 4. Zakona, dato je ovlašćenje Vladi Republike Srbije da propiše kriterijume na osnovu kojih se utvrđuje šta se, u smislu Zakona smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo.

Uredbom o kriterijumima na osnovu kojih se utvrđuje šta se, u smislu Zakona o porezu na dodatu vrednost smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo («Službeni glasnik RS», br.124/04 – u daljem tekstu: Uredba o pretežnom prometu dobara u inostranstvo), propisano je da se pretežnim prometom dobara u inostranstvo smatra izvoz dobara obveznika PDV, čija je vrednost u odnosu na vrednost ukupnog prometa dobara i usluga veća od 70%, a najmanje 10.000.000 evra iskazana u finansijskom izveštaju za prethodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstvu.

Obzirom da se finansijski izveštaj podnosi najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, obveznik PDV koji ispuni ove kriterijume, u narednih 12 kalendarskih meseci, odnosno do roka za podnošenje narednog finansijskog izveštaja sastavljenog u skladu sa propisima o računovodstvu, smatra se obveznikom PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo.

U članu 3. Uredbe o pretežnom prometu dobara u inostranstvo, propisano je da se za lica koja su evidentirana za PDV podnošenjem evidencione prijave za PDV do 30.septembra 2004 godine, u smislu odredbe člana 63. stav 1 Zakona, pretežnim prometom dobara u inostranstvo smatra izvoz proizvoda čija je vrednost u odnosu na ukupnu vrednost prometa proizvoda i usluga veća od 70%, a najmanje 10.000.000 evra, iskazana u finansijskom izveštaju za 2004. godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstvu.

Obveznik PDV koji ispuni kriterijume iz prethodnog stava, u narednih 12 kalendrskih meseci, odnosno do isteka roka za podnošenje narednog finansijskog izveštaja za 2005. godine sastavljenog u skladu sa propisima o računovodstvu, smatra se obveznikom PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo.

Izuzetno za januar 2005 godine, obveznik PDV utvrđuje vrednost izvršenog izvoza proizvoda i vrednost ukupnog prometa proizvoda i usluga na osnovu podataka iz poslovnih knjiga za period od 01.januara do 31.decembra 2004 godine, a koje obveznik PDV vodi u skladu sa propisima o računovodstvu .

Odredbom člana 4. Uredbe o pretežnom prometu dobara u inostranstvo, propisano je da obveznik PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo, dostavlja nadležnom poreskom organu, uz poresku prijavu PDV za mesec februar tekuće godine, podatke od značaja za utvrđivanje šta se smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo na Obrascu PID PDV-Pretežni izvoz dobara u inostranstvo.

Obrazac PID PDV - Pretežni izvoz dobara u inostranstvo sadrži osim identifikacionih podataka i podatke o:

1. vrednosti iskazanog ukupnog prometa dobara i usluga u finansijskom izveštaju za prethodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstvu (u dinarima bez decimala);

2. vrednosti izvršenog izvoza dobara iskazanog u finansijskom izveštaju za prethodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstvu (u dinarima bez decimala);

3. vrednosti izvršenog izvoza dobara iskazanog u finansijskom izveštaju sačinjenom za prethodnu kalendarsku godinu u skladu sa propisima o računovodstvu za prethodnu kalendarsku godinu (u evrima bez decimala).

Obveznik PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo, dostavlja nadležnom poreskom organu, uz poresku prijavu PDV za mesec januar 2005 godine, izjavu o podacima od značaja za utvrđivanje šta se smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo na Obrascu IPID PDV- Izjava o pretežnom prometu dobara u inostranstvo u 2004. godini.

Obrazac IPID PDV- Izjava o pretežnom prometu dobara u inostranstvo u 2004. godini sadrži, osim identifikacionih podataka i podatke o:

1. vrednosti ukupnog prometa proizvoda i usluga na osnovu podataka iz poslovnih knjiga za period od 1. januara do 31. decembra 2004. godine (u dinarima bez decimala);

2. vrednosti izvršenog izvoza proizvoda na osnovu podataka iz poslovnih knjiga za period od 1. januara do 31. decembra 2004. godine (u dinarima bez decimala);

3. vrednosti izvršenog izvoza proizvoda na osnovu podataka iz poslovnih knjiga za period od 1. januara do 31. decembra 2004. godine (u EUR bez decimala).

Izjavu o pretežnom prometu dobara u inostranstvo u 2004. godini na Obrascu IPID PDV obveznik PDV dostavlja nadležnoj filijali Poreske uprave, uz poresku prijavu PDV za mesec januar 2005. godine, a Obrazac PID PDV - Pretežni izvoz dobara u inostranstvo obveznik PDV dostavlja nadležnoj filijali Poreske uprave uz poresku prijavu PDV za mesec februar 2005. godine.

Primer:

Obveznik PDV ''Grand'' iz Beograda je na osnovu podataka u završnom računu za 2004. godinu izvršio promet dobara u inostranstvo u vrednosti od 15.000.000 evra. Promet u ovom iznosu je promet proizvoda i usluga koji je u odnosu na ukupnu vrednost prometa proizvoda i usluga u 2004. godini veći od 70%. U martu 2005. godine ''Grand'' je posle izvršenja Ugovora o proizvodnji mašina za stranog partnera ostvario promet dobara i usluga u vrednosti od 5.500.000 dinara. PDV obračunat u kalendarskom mesecu iznosi 990.000 dinara, a prethodni porez u istom periodu iznosi 1.500.000 dinara. Iznos poreza za koji može tražiti povraćaj, u skladu sa članom 52. stav 4. Zakona iznosi 510.000 dinara.

Obzirom da je ''Grand'' obveznik PDV koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo, ima pravo na povraćaj PDV u iznosu od 510.000 dinara u roku od 15 dana po isteku roka za predaju poreske prijave za mart 2005. godine (10. april).

Poreska uprava je dužna da ''Grandu'' iz Beograda izvrši povraćaj 510.000 dinara PDV iskazanog u polju 110 sa predznakom «minus« u poreskoj prijavi PPPDV, za mart mesec 2005. godine, najkasnije do 25. aprila 2005. godine.

`17. REFAKCIJA PDV

Strani poreski obveznici, humanitarne organizacije, strani donatori i strani državljani imaju pravo na refakciju PDV, koja se ostvaruje na način i po postupku utvrđenom odredbama čl.53 - 56. Zakona i Pravilnikom o povraćaju i refakciji.

Pomenutim pravilnikom regulisano je :

- način i postupak refakcije PDV;
- prijem i obrada podataka iz zahteva za refakciju PDV;
- kontrola podataka od značaja za refakciju PDV;
- vođenje evidencije o izvršenim refakcijama PDV.

17.1. Refakcija PDV stranom obvezniku

Refakcija PDV stranim obveznicima se vrši se pod uslovima uzajamnosti kako je propisano odredbom člana 53 . stav 2. Zakona.

Strani obveznik ostvaruje pravo na refakciju, u skladu sa Zakonom i odredbom člana 4. Pravilnika o povraćaju i refakciji, na osnovu zahteva potpisanog od strane ovlašćenog lica, koji se podnosi Centrali Poreske uprave

(u daljem tekstu: Centrala).

Strani obveznik podnosi zahtev jednom godišnje, a najkasnije do 30. juna tekuće godine, za dobra i usluge nabavljena u Republici u prethodnoj kalendarskoj godini.

Zahtev za refakciju se podnosi na Obrascu REF 1 - Zahtev stranog obveznika za refakciju, koji je odštampan uz Pravilnik o povraćaju i refakciji i čini njegov sastavni deo.

Strani obveznik je dužan da uz zahev dostavi i:

1) potvrdu o registraciji za PDV, odnosno drugi oblik poreza na potrošnju, izdatu od strane poreskog organa države, u kome se nalazi sedište stranog obveznika (original i overen prevod);

2) originale i kopije plaćenih računa o nabavljenim dobrima ili korišćenim uslugama u Republici, po kojima je obračunat i plaćen PDV.

Centrala, nakon izvršene provere ispunjenosti uslova za refakciju, rešenjem odlučuje o zahtevu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva i roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja vrši refakciju PDV.

Originali računa, odnosno dokumenata iz prethodnog stava, overeni od strane Centrale, dostavljaju se podnosiocu zahteva, zajedno sa rešenjem o refakciji PDV.

Primer:

Strani poreski obveznik ''Turing Evropa'' iz Minhena vrši prevoz putnika na relaciji Minhen - Istambul. Dana 01.05.2005.godine, zbog kvara na autobusu u Nišu, morao je da izvrši nabavku rezervnih delova koji su ugrađeni i kvar je otklonjen. Ovlašćeni servis, obveznik PDV, stranom poreskom obvezniku izdao je račun za nabavljene rezervne delove i izvršene usluge popravke, na iznos od 420.000 dinara, u kome je iskazao PDV u iznosu od 75.600 din.

Strani poreski obveznik ''Turing Evropa'' iz Minhena ima pravo na refakciju PDV u iznosu od 75.600 dinara. Da bi ostvario svoje pravo strani obveznik je dužan da uz zahev za refakciju dostavi: original i overen prevod potvrde poreskog organa države u kome se nalazi sedište stranog obveznika da je registrovan kao obveznik PDV, odnosno drugog oblika poreza na potrošnju; originale i kopije plaćenih računa o nabavljenim dobrima ili korišćenim uslugama u Republici.

Centrala će nakon izvršene provere ispunjenosti uslova za refakciju, rešenjem odlučiti o zahtevu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva i u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, izvršiti refakciju PDV. Originali računa, odnosno dokumenti overeni od strane Centrale, biće dostavljeni podnosiocu zahteva, zajedno sa rešenjem.

Prilog (Popunjen obrazac REF 1)

17.2. Refakcija PDV humanitarnim organizacijama

Humanitarne organizacije ostvaruju pravo na refakciju, u skladu sa Zakonom i odredbom člana 5. Pravilnika o povraćaju i refakciji, na osnovu zahteva koji se podnosi Centrali.

Pre podnošenja prvog zahteva za refakciju, odgovorni predstavnik humanitarne organizacije dužan je da pismeno obavesti Centralu o ovlašćenom licu za potpisivanje zahteva za refakciju.

Zahtev se podnosi na Obrascu REF 2 - Zahtev humarnitarne organizacije za refakciju, koji je odštampan uz Pravilnik o povraćaju i refakciji i čini njegov sastavni deo.

Humanitarne organizacije podnose zahtev jednom godišnje, a najkasnije do 30. juna tekuće godine, za dobra i usluge nabavljena u Republici i izvršen uvoz dobara u Republiku u prethodnoj kalendarskoj godini.

Uz zahtev Humanitarne organizacije dostavljaju :

1) kopiju registracije humanitarne organizacije;

2) originale i kopije plaćenih računa o nabavljenim dobrima u Republici;

3) originale i kopije dokumenata o izvršenom uvozu dobara u Republiku;

4) dokaz da su dobra otpremljena u inostranstvo gde se koriste u humanitarne, dobrotvorne ili obrazovne svrhe;

5)podaci o imenu i adresi primaoca dobara i svrhu korišćenja dobara otpremljenih u inostranstvo.

Kopija registracije iz tačke 1) prethodnog stava dostavlja se samo prilikom prvog podnošenja zahteva za refakciju PDV.

Centrala, nakon izvršene provere ispunjenosti uslova za refakciju, rešenjem odlučuje o zahtevu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva i u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, vrši refakciju PDV.

Originali računa, odnosno dokumenata, overeni od strane Centrale, dostavljaju se podnosiocu zahteva, zajedno sa rešenjem o refakciji PDV .

Primer:

Humanitarna organizacija ''Humanus» iz Londona koja deluje na području Republike registrovana je za humanitarne aktivnosti kod nadležnog organa. Dana 01.05.2005. godine. od fabrike ''Magnohrom'' nabavljene su pokretne kuhinje za isporuku u Irak za humanitarne svrhe u vrednosti od 1.000.000 dinara. Preduzeće ''Magnohrom'' je humanitarnoj organizacija ''Humanus'' izdalo PDV račun u kome je iskazan PDV u iznosu od 180.000 dinara. Račun je u celosti isplaćen dobavljaču. Humanitarna organizacija ''Humanus» je izvezla kuhinje u Irak. Da bi ostvarila pravo na refakciju, humanitarna organizacija preko ovlašćenog lica popunjava zahev na Obrascu REF 2, uz koji dostavlja napred navedenu dokumentaciju.

Prilog (Popunjen obrazac REF 2)

17.3. Refakcija PDV stranim donatorima

Strani donatori ostvaruju pravo na refakciju, u skladu sa Zakonom i odredbom člana 6. Pravilnika o povraćaju i refakciji, na osnovu zahteva koji se podnosi Centrali.

Pre podnošenja prvog zahteva za refakciju, odgovorni predstavnik stranog donatora, dužan je da pismeno obavesti Centralu, o ovlašćenom licu za potpisivanje zahteva za refakciju.

Strani donator podnose na Obrascu REF 3 - Zahtev stranog donatora za refakciju, koji je odštampan uz Pravilnik o povraćaju i refakciji.

Rok za podnošenje zahteva je 30 dana od isteka kalendarskog tromesečja u kome su dobra i usluge nabavljena u Republici i izvršen uvoz dobara u Republiku.

Uz zahtev strani donatori dostavljaju:

1) kopije ugovora o donaciji za finansiranje realizacije projekata u Republici;

2) originale i kopije plaćenih računa o nabavljenim dobrima i korišćenim uslugama u Republici;

3) originale i kopije dokumenata o izvršenom uvozu dobara u Republiku.

Centrala, nakon izvršene provere ispunjenosti uslova za refakciju, rešenjem odlučuje o zahtevu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva i u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, vrši refakciju PDV.

Originali računa, odnosno dokumenata, overeni od strane Centrale, dostavljaju se podnosiocu zahteva zajedno sa rešenjem o refakciji PDV.

Primer:

Strani donator ''H'' je na osnovu Sporazuma sa Vladom Republike Srbije sklopio ugovor za finansiranje izgradnje kuća za potrebe izbeglih i raseljenih lica u naselju Durlan u Nišu. Sporazumom i Ugovorom je predviđeno da strani donator neće snositi troškove po osnovu PDV za nabavljeni materijal za gradnju. Od građevinskog preduzeća ''Rad'' ispostavljen je PDV račun na iznos od 1.000.000 dinara u kome je po osnovu izvršenih radova iskazan PDV u iznosu od 180.000 dinara.

Strani donator ''H'' će Centrali Poreske uprave podneti Zahtev na Obrascu REF 3 - Zahtev stranog donatora za refakciju. Ovlašćeno lice stranog donatora uz zahev je dužno da dostavi: kopiju ugovora o donaciji za finansiranje realizacije projekata u Republici; originale i kopije plaćenih računa o nabavljenim dobrima i korišćenim uslugama u Republici.

Centrala, nakon izvršene provere ispunjenosti uslova za refakciju, rešenjem odlučuje o zahtevu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva i u roku od 15 dana od dana dostavljenog rešenja, vrši refakciju PDV. Originali računa, odnosno dokumenata overeni od strane Centrale, dostavljaju se podnosiocu zahteva zajedno sa rešenjem o refakciji PDV.

Prilog (Popunjen obrazac REF 3)

17.4. Refakcija PDV stranom državljaninu

Kupac, strani državljanin, koji kupljena dobra u Republici otprema u prtljagu koji nosi sa sobom u inostranstvo, pravo na refakciju PDV za otpremljena dobra ostvaruje na osnovu zahteva za refakciju koji na zahtev kupca popunjava obveznik – prodavac u skladu sa Zakonom, a na način i po postupku propisanom odredbom člana 7. Pravilnika o povraćaju i refakciji.

Primer:

Strani državljanin Peter Hansen iz Danske je prilikom posete Republici kupio pirotski ćilim. Prodavac pirotskog ćilima, koji je u sistemu PDV, izdao je PDV račun na iznos od 100.000 dinara u kome je iskazan PDV u iznosu od 18.000 dinara.

Da bi ostvario pravo na refakciju plaćenog PDV, prilikom izlaska iz Republike, potrebno je da Peter Hansen iz Danske podnese zahtev na Obrascu REF 4 - Zahtev stranog državljanina za refakciju, koji je odštampan uz ovaj pravilnik .

Obrazac REF 4 popunjava se u tri primerka od kojih original i jednu kopiju prodavac daje kupcu, a drugu kopiju zadržava u svojoj dokumentaciji.

Prodavac naplaćuje od kupca ukupnu vrednost isporučenih dobara sa PDV, a u poreskoj prijavi iskazuje naknadu za isporučena dobra i PDV kao dugovani.

Kupac ostvaruje pravo na refakciju PDV ako, prilikom izlaska iz Republike carinskom organu da na uvid račun, kupljeno dobro i original popunjenog Obrasca REF 4.

Pre overe Obrasca REF 4, Carinski organ dužan je da utvrdi da li:

1) su podaci iz putne isprave istovetni sa podacima iz Obrasca REF 4;

2) su dobra data na uvid istovetna sa dobrima navedenim u Obrascu REF 4 i na priloženim računima, kao i da ta dobra nisu korišćena;

3) je ukupna vrednost dobara sa PDV iskazana na Obrascu REF 4 veća od 10.000 dinara;

4) se dobra iznose pre isteka roka od tri meseca od dana isporuke (kupovine) u Republici;

5) je original Obrasca REF 4 overio i potpisao prodavac.

Ako su ispunjeni uslovi za refakciju carinski organ overava original Obrasca REF 4 i priloženi račun potpisom i pečatom i u Obrazac REF 4 unosi datum iznošenja dobra sa carinskog područja Republike.

Original računa i overen Obrazac REF 4 vraća se kupcu, a kopiju Obrasca REF 4 carinski organ zadržava za svoje potrebe.

Kupcu ili podnosicu zahteva za refakciju (donosiocu overenog originala Obrasca REF 4) plaćeni PDV se vraća ako, u roku od šest meseci od dana izdavanja računa, prodavcu od koga je kupljeno dobro dostavi overen original Obrasca REF 4 na kome je potvrđeno da su ispunjeni uslovi za refakciju iz člana 8. stav 2. Pravilnika o povraćaju i refakciji PDV.

Ako je overeni original Obrasca REF 4 dostavljen poštom, kupac ili podnosilac zahteva dostavlja prodavcu broj računa u banci na koji će se izvršiti refakcija plaćenog PDV, ako taj broj računa nije naveden u Obrascu REF 4.

Na osnovu overenog originala Obrasca REF 4, prodavac vrši refakciju plaćenog PDV kupcu ili podnosiocu zahteva.

Refakcija PDV vrši se u dinarima gotovinskom isplatom ili uplatom na račun u banci koji navede kupac ili podnosilac zahteva.

Ako je isplata u gotovini, prodavac je obavezan da izvrši refakciju PDV odmah, a ako se doznačava na račun kupca, odnosno podnosioca zahteva, uplata se vrši u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

Kupac ili podnosilac zahteva potpisom na overenom originalu Obrasca REF 4 potvrđuje prijem vraćenog PDV u gotovini.

Overen original Obrasca REF 4, potpisan od strane kupca ili podnosioca zahteva o prijemu vraćenog PDV u gotovini , odnosno izvršen nalog za prenos PDV, služe prodavcu kao dokaz za poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza.

U poreskoj prijavi za poreski period u kojem je izvršena refakcija PDV stranom državljaninu, prodavac umanjuje iznos naknade za promet dobara i usluga za iznos naknade po osnovu isporuke dobra stranom državljaninu, kao i iznos obračunatog PDV za iznos obračunatog PDV za taj promet, a iznos naknade za isporuku dobra stranom državljaninu iskazuje kao poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza.

Prodavac je obavezan da vodi posebnu evidenciju o izdatim Obrascima REF 4 i o refakciji kupcima na Obrascu REF 4E, koji je odštampan uz Pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Obrazac REF 4E sadrži podatke o:

1) evidencionom broju Obrasca REF 4;
2) broju putne isprave stranog državljanina;
3) broju i datumu računa iz Obrasca REF 4;
4) iznosu naknade za isporučena dobra bez PDV;
5) iznos PDV sadržanog u naknadi za isporučena dobara;
6) datumu prijema overenog originala Obrasca REF 4
7) iznos PDV koji je vraćen na ime refakcije;
8) datum refakcije PDV.

Prilog (Popunjen obrazac REF 4 i REF 4E)

18. POSEBNI PROPISI ZA UVOZ DOBARA

Odredbama čl.58. i 59. Zakona, propisano je da se pri uvozu dobara, odnosno u postupku obračunavanja i plaćanja PDV kod uvoza dobara primenjuju carinski propisi, ako Zakonom nije drukčije određeno, a obračun i naplatu PDV vrši nadležan carinski organ, koji sprovodi carinski postupak, ako Zakonom nije drukčije određeno.

Carinska roba koja se uvozi, odnosno unosi u carinsko područje Republike podleže obračunu i plaćanju PDV.

Pojam "dobra" koja su definisana Zakonom odgovaraju pojmu "carinska roba" u smislu odredaba Carinskog zakona.

Pod uvozom smatra se svaki unos dobara u carinsko područje Republike izvršen u putničkom prometu, drumskom, železničkom, vazdušnom, rečnom i poštanskom saobraćaju, kao i transportom putem dalekovoda i cevovoda.

Unos dobara koji je oporezovan PDV uključuje zakonit i nezakonit unos, bez obzira za koju je namenu dobro uneto u carinsko područje Republike.

Na dobra koja se uvoze tj. koja ulaze u carinsko područje Republike, PDV se plaća na osnovu ispostavljenog dokumenta carinskog organa, osim ako se radi o uvozu dobara za koja je u smislu odredbe člana 26. Zakona propisano poresko oslobođenje pri uvozu.

Znači, lice koje uvozi dobra ne obračunava PDV na vrednost iskazanu u računu dobavljača, već je to obaveza carinskog organa koji vrši obračun PDV na vrednost dobra koja je utvrđena po carinskim propisima.

Obveznik PDV u smislu Zakona je lice koje samostalno obavlja promet dobara i usluga ili uvozi dobra, u okviru obavljanja delatnosti. Obveznik PDV je i lice u čije ime i za čiji račun se vrši uvoz dobara.

Poreski dužnici u smislu Zakona, su lica koja su dužna da plate obračunati PDV, odnosno to su lica koja duguju PDV.

Poreski dužnik u smislu Zakona, je i lice koje uvozi dobro, a to može biti pravno lice i preduzetnik sa statusom poreskog obveznika ili bez tog statusa, državni organi ako obavljaju promet dobara i usluga izvan delokruga organa, a koji su oporezivi u skladu sa Zakonom i fizičko lice.

Lice koje je carinski dužnik za plaćanje carinskog duga, prema odredbama čl.213, 214, 215. i 216. Carinskog zakona istovremeno je i poreski dužnik ukoliko:

-nezakonito unosi dobra (član 213. Carinskog zakona – «Službeni glasnik» RS br. 73/03, koji se primenjuje od 01. januara 2004. godine), u carinsko područje kao i unosi dobra iz slobodne zone u drugi deo carinskog područja;

-nezakonito uzima dobra ispod carinskog nadzora (član 214. Carinskog zakona);

-prema odredbi člana 215. Carinskog zakona, je dužno ili je bilo dužno da ispuni propisane obaveze koje proizlaze iz privremenog smeštaja dobra ili stavljanja dobra u odgovarajući postupak;

-je potrošilo ili upotrebilo dobro (član 216. Carinskog zakona) u slobodnoj zoni koje podleže plaćanju uvoznih dažbina, kao i lice koje je učestvovalo u trošenju ili upotrebi tog dobra, ukoliko je znalo ili je moglo znati da se to dobro moglo trošiti ili koristiti samo u skladu sa propisima, odnosno lice koje je utvrđeno od strane carinskog organa, i

- je poslednje bilo u posedu dobra koje je nestalo u slobodnoj zoni iz razloga što nije moguće utvrditi lice koje je potrošilo ili upotrebilo to dobro kao i lice koje je učestvovalo u trošenju i upotrebi tog dobra ako je znalo ili je moglo znati da se dobro moglo trošiti ili koristiti samo u skladu sa propisima.

Za napred navedene slučajeve u vezi odredaba čl.213, 214, 215 i 216. Carinskog zakona, carinski organ donosi rešenje o obračunu i naplati carinskog duga i PDV.

Poresku osnovicu kod uvoza dobara utvrđuje carinski organ u skladu sa carinskim propisima koja se uvećava za iznos akcize, carine i drugih uvoznih dažbina, kao i ostali javnih prihoda, osim PDV. U osnovicu se uključuju i svi sporedni troškovi koji su nastali do prvog odredišta u Republici, a to je mesto koje je naznačeno u otpremnici ili drugom prevoznom dokumentu, a ako nije naznačeno, mesto prvog pretovara dobara u Republici.

U slučaju izmene carinske vrednosti za uvoz dobara na koji se plaća PDV, carinski organ donosi rešenje o izmeni carinske vrednosti za uvoz dobara koji se oporezuje PDV, odnosno obračunava i naplaćuje PDV u skladu sa izmenjenom carinskom odnosno poreskom osnovicom. U slučaju više obračunatog i plaćenog PDV na uvoz dobara, carinski organ donosi akt na osnovu koga obveznik PDV vrši ispravku odbitka prethodnog poreza.

PDV se ne plaća na uvoz dobara čiji je promet oslobođen od PDV u skladu sa odredbama člana 26. Zakona

19. KAZNENE ODREDBE

Odredbom člana 60. Zakona, propisane su radnje prekršaja i visina novčanih kazni, u slučaju povrede, odnosno nepostupanja obveznika PDV i drugih lica, u skladu sa obavezama propisanim Zakonom, i to ako obveznik:

1) ne ispuni ovim zakonom propisane obaveze (član 10. stav 2);

2) ne ispravi iznos PDV koji duguje ili ne obračuna PDV u slučaju izmene poreske osnovice (član 21.);

3) koristi pravo na odbitak prethodnog poreza, a za to ne poseduje potrebnu dokumentaciju (član 28. stav 2);

4) odbije prethodni porez za isporuku dobara i pružanje usluga, a na to nema pravo (član 29. stav 1);

5) ne ispravi odbitak prethodnog poreza (član 31.);

6) ne izvrši ispravku odbitka prethodnog poreza za opremu i objekte za vršenje delatnosti (član 32. st. 1-3);

7) ne pruži sticaocu neophodne podatke za usklađivanje prethodnog poreza (član 32. stav 5);

8) iskaže PDV na računu ili drugom dokumentu ili odbije prethodni porez, a nije imao na to pravo (član 33. stav 2. i član 35. stav 7);

9)odbije iznos PDV naknade kao prethodni porez, a PDV nadoknadu i vrednost primljenih dobara i usluga nije platio (član 34. stav 4);

10) ne izda račun(član 37.tačka 2) i član 42);

11) ne vodi propisanu evidenciju (član 37. tačka 3) i član 46);

12) ne obračuna PDV (član 37. tačka 4) i član 49);

13) ne plati PDV u propisanom roku (član 37. tačka 4) i član 51);

14) ne preda evidencionu prijavu u propisanom roku (član 38. stav 1. i član 63);

15) ne obavesti Poresku upravu o izmenama podataka u svojoj evidencionoj prijavi ili o prestanku obavljanja delatnosti /(član 38. stav 4. i član 40. stav1);

16) ne navede PIB u svim dokumentima koje propisuje ovaj zakon (član 38. stav 5);

17) ne čuva evidenciju u propisanom roku (član 47).

Za pravna lica, odgovorna lica u pravnom licu i preduzetnike, propisane su novčane kazne, i to:
- za pravna lica u rasponu od 100.000 do 1.000.000 dinara;
- za odgovorna lica u pravnom licu u rasponu od 10.000 do 50.000 dinara;
- za preduzetnike u rasponu od 12.500 do 500.000 dinara.

Zakon predviđa utvrđivanje odgovornosti i mogućnost izricanja novčane kazne, u rasponu od 10.000 do 50.000 dinara, odgovornom licu u sudu, organu jedinice lokalne samouprave, advokatskoj komori, profesionalnom udruženju, kao i drugom organu ili organizaciji nadležnoj za upis u registar, ako bez potvrde, nadležnog poreskog organa, iz odredbe člana 40. stav 3. Zakona, izvrši brisanje obveznika iz registra.

Za poreske prekršaje propisane ovim Zakonom, poresko - prekršajni postupak pokreće, vodi i izriče kazne, Poreska uprava, kao nadležna na osnovu odredbe člana 160. stav 1. tačka 6) Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, shodno odredbi člana 134.a Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, bez odlaganja, podnose ispektori kancelarijske, odnosno terenske kontrole, kada u postupku poreske kontrole utvrde da postoji osnovana sumnja da je učinjen poreski prekršaj propisan odredbom člana 60.Zakona.

20. PRELAZNI REŽIM ZA IZVRŠAVANJE ZAKONA NA AP KOSOVO I METOHIJA

Uredbom izvršavanju Zakona o porezu na dodatu vrednost na teritoriji Autonomne Pokrajine Kosovo i Metohija za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244 («Službeni glasnik RS», broj 124/04 – u daljem tekstu: Uredba o Kosovu), uređeno je izvršavanje Zakona na teritoriji APKM za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244.

Na promet dobara i usluga koji obveznici PDV vrše sa teritorije Republike Srbije van teritorije APKM na teritoriju APKM, odnosno sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM, primenjuju se Zakon, propisi doneti na osnovu Zakona i Uredba o Kosovu.

Isporuka dobara koju vrše obveznici PDV sa teritorije Republike van teritorije AP KM na teritoriju AP KM

Na isporuke dobara, koju izvrše obveznici PDV sa teritorije Republike van APKM na teritoriju APKM, shodno odredbi člana 3.Uredbe o Kosovu, PDV se ne plaća, a obveznici PDV koji su izvršili takvu isporuku imaju pravo na odbitak prethodnog poreza, pod uslovom da su dobra otpremljena na teritoriju AP KM.

Dokazi da su dobra otpremljena sa teritorije Republike van APKM na teritoriju AP KM su:
-jedinstvena carinska isprava, izdata u skladu sa carinskim propisima;
-izvod iz poslovnog računa obveznika PDV da je za isporučena dobra izvršen prenos novčanih sredstava sa poslovnog računa primaoca dobara na poslovni račun obveznika PDV – isporučioca dobara i
-dokaz o plaćenom PDV na teritoriji APKM.

Obveznik PDV koji vrši isporuku dobara sa teritorije Republike van APKM na teritoriju APKM dužan je da vodi evidenciju u skladu sa odredbom člana 2. stav 2. tačka 14) Pravilnika o evidenciji o PDV, odnosno da u ovoj evidenciji obezbedi i podatke o iznosu izvršenog i naplaćenog prometa prema teritoriji APKM.

20.1. Dopremanje dobara sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM

Prilikom dopremanja dobara sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM, PDV se obračunava i plaća u skladu sa odredbom člana 4.Uredbe o Kosovu.

Obračun i naplatu PDV vrši nadležni carinski organ, po postupku i na način kojim je regulisan carinski postupak.

Plaćeni PDV na dobra koja se dopremaju sa teritorije APKM na teritoriju Republike van APKM može da služi obvezniku PDV kao prethodni porez, ako obveznik PDV obavlja promet dobara sa pravom na odbitak prethodnog poreza u skladu sa Zakonom, pod uslovom da poseduje jedinstvenu carinsku ispravu izdatu u skladu sa carinskim propisima kao i dokaz o plaćenom PDV.

Uz poresku prijavu PDV, obveznik PDV, dostavlja nadležnom poreskom organu podatke o izvršenim isporukama i dopremanju dobara na Obrascu KM PDV – Podaci o isporukama i dopremanju dobara obveznika PDV, shodno odredbi člana 5. Uredbe o Kosovu.

21. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odredbama čl.62 – 68.Zakona, uređen je prelazak sa postojećeg sistema oporezivanja prometa proizvoda i usluga u smislu zakona kojim se uređuje porez na promet, na sistem oporezivanja PDV prema Zakonu, sa početkom primene od 1. januara 2005. godine.

Odredbama člana 62. stav 2.Zakona, propisano je da ako je obveznik PDV za izdate račune ili primljene avanse zaključno sa 31. decembrom 2004. godine, platio porez na promet, a promet dobara, odnosno usluga je nastao posle 1. januara 2005. godine, može da umanji poresku obavezu po osnovu PDV za isporučena dobra i usluge u poreskom periodu za iznos plaćenog poreza na promet.

Shodno navedenom, a imajući u vidu odredbe Zakona o porezu na promet koji važi do 31.decembra 2004.godine, u slučaju avansne naplate proizvoda i usluga do 31.decembra 2004.godine, čiji promet podleže porezu na promet, a za koje će isporuke uslediti od 1.januara 2005. godine, poreski obveznik je dužan da obračuna i da izvrši uplatu poreza na promet u roku propisanom Zakonom o porezu na promet.

Ovo znači da se ova obaveza ne odnosi na avanse koji su naplaćeni do 31.12.2004. godine, a za koje ne postoji obaveza plaćanja poreza na promet zbog postojanja poreskog oslobođenja, odnosno poreskog izuzimanja (na osnovu poreskih izjava: PI-1, PI-2 i PI-3).

Za isporuke dobara ili usluga u delovima, u smislu člana 14. stav 4. i člana 15. stav 3. Zakona, odredbe Zakona primenjuju se za onaj deo prometa dobara i usluga izvršen od 1. januara 2005. godine, a odredbe zakona kojim se uređuje porez na promet na deo koji je izvršen zaključno sa 31. decembrom 2004. godine.

Prema tome, poreski obveznik je dužan da sačini spisak izdatih računa i primljenih avansa zaključno sa 31.decembrom 2004. godine, na koje je platio porez na promet proizvoda odnosno usluga, a promet dobara, odnosno usluga je nastao od 1. januara 2005. godine, i spisak dostavi nadležnom poreskom organu najkasnije do 15. januara 2005. godine.

Primer 1:

Poreski obveznik "A" dana 20.12.2004.godine izdaje račun licu "B" za robu u vrednosti od 1.200 dinara sa uračunatim porezom na promet u iznosu od 200 dinara (1.200 h 16,667% = 200 dinara) a ista će se isporučiti 15.01.2005. godine. Poreski obveznik "A" u akontacionom periodu od 16.-31.12.2004. godine izvršio je uplatu obračunatog poreza na promet, dana 05.01.2005. godine, u skladu sa članom 66. Zakona.

Dana 15.01.2005. godine izvršena je isporuka dobra licu «B», pri kojoj je poreski obveznik "A" dužan da izda račun u skladu sa članom 42. Zakona, i u istom iskaže PDV u iznosu od 180 dinara(1.000 h 18%=1.180 dinara).

U poreskom periodu za januar mesec (pod uslovom da je poreski period- kalendarski mesec) lice "A" ima obavezu da obračuna PDV, ali i pravo da plaćeni porez na promet, po računu iz 2004.god. iskaže kao prethodni porez.

Primer 2:

Poreski obveznik lice"A", dana 20.12.2004. godine prima avansnu uplatu od lica "B" u iznosu od 1.200 dinara za robu na koju se plaća porez na promet proizvoda. Lice ''A'' je obračunalo porez na promet proizvoda na primljene avanse u iznosu od 200 dinara.(1.200,00 h 16,667% = 200,00 dinara). Roba će se isporučiti dana 15.01.2005. godine.

Lice "A" u akontacionom periodu 16.-31.12.2004. godine izvršio je uplatu obračunatog poreza na promet, dana 05.01.2005. godine u skladu sa članom 66. Zakona. Dana 20.01.2005. godine izvršena je isporuka dobra licu «B»

Lice "A" u poreskom periodu za januar (pod uslovom da mu je poreski period kalendarski mesec), ima obavezu da obračuna PDV i isti iskaže u računu, u skladu sa članom 42. Zakona .Međutim, lice»A» ima i pravo da plaćeni porez na promet, po računu iz 2004.godine iskaže kao prethodni porez.

Prema tome, obveznik PDV može umanjiti svoj dugovani PDV koji je nastao u poreskom periodu na osnovu prometa dobara i usluga u 2005. godini za iznos plaćenog poreza na promet proizvoda i usluga koji je iskazan u izlaznim računima za fakturisane proizvode i usluge odnosno primljene avanse zaključno sa 31.12.2004. godine.

21.1. Podnošenje evidencione prijave za PDV do 30. septembra 2004.godine

Odredbom člana 63. Zakona, propisan je rok - 30.septembar 2004.godine, do kojeg su lica, koja ispunjavaju Zakonom propisane uslove, bila dužna da podnesu prijavu za evidentiranje obveznika PDV na Obrascu EPPDV. Nadležni poreski organi su po podnetim evidencionim prijavama izvršili evidentiranje obveznika PDV i o tome izdali potvrdu o evidentiranju za PDV na Obrascu PEPDV.

21.2. Popis zaliha duvanskih prerađevina, alkoholnih pića, kafe, motornog benzina, dizel goriva i lož ulja na dan 31.12.2004. godine

Obveznik PDV koji na dan 31.decembra 2004. godine na zalihama ima duvanskih prerađevina, alkoholnih pića, kafe, motornog benzina, dizel goriva i lož ulja, koji su namenjeni daljem prometu, a nabavljeni su sa porezom na promet, koji je plaćen preko kupovne cene ili pri uvozu, dužan je da na dan

31.decembra 2004. godine izvrši popis zatečenih zaliha duvanskih prerađevina, alkoholnih pića, kafe, motornog benzina, dizel goriva i lož ulja, i utvrdi iznos poreza na promet proizvoda sadržanog u tim zalihama, primenom preračunate poreske stope na nabavnu cenu ovih proizvoda. Popis se vrši u svim maloprodajnim objektima, magacinima, skladištima, stovarištima, na pumpama, gde su se zatekle zalihe navedenih proizvoda na koje je plaćen porez na promet.

Način ostvarivanja prava na odbitak poreza na promet kao prethodnog poreza propisan je Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na odbitak poreza na promet kao prethodnog poreza ("Službeni glasnik RS",br124/ 04 godine – u daljem tekstu: Pravilnik o odbitku poreza na promet).

Obveznici PDV mogu da koriste plaćeni porez na promet proizvoda kao prethodni porez, ako su plaćene akontacije poreza na promet tih proizvoda veće od poreske obaveze nastale po osnovu prometa tih proizvoda od 1. januara do 31. decembra 2004.godine i ako se nisu opredelili za povraćaj više plaćenog poreza na promet na način propisan zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija. Obračun akontacije poreza na promet ovih proizvoda i utvrđivanje poreske obaveze za 2004. godinu vrši se u skladu sa odredbama čl.26. i 27. Zakona o porezu na promet.

Utvrđeni iznos poreza na promet proizvoda obveznici PDV mogu da koriste kao prethodni porez, samo ako poseduju račun dobavljača ili uvoznu carinsku deklaraciju, odnosno dokaz da je porez na promet plaćen preko kupovne cene ili pri uvozu proizvoda.

Obveznici PDV nemaju pravo da plaćeni porez na promet koriste kao prethodni porez ako nisu nadležnom poreskom organu dostavili popisne liste, spisak dobavljača, odnosno uvoznih carinskih deklaracija, najkasnije do 15. januara 2005. godine.

Spisak dobavljača sadrži naročito sledeće podatke:

-naziv, adresu i PIB dobavljača;

-broj i datum računa;

-vrednost proizvoda iskazan u računu, bez poreza na promet;

-iznos obračunatog i iskazanog poreza na promet proizvoda;

-datum plaćanja računa dobavljaču.

Spisak uvoznih deklaracija sadrži naročito sledeće podatke:

-broj i datum uvozne carinske deklaracije;

-vrednost uvezenih proizvoda utvrđena po carinskim propisima, uvećana za iznos carine i drugih uvoznih dažbina koje se plaćaju pri uvozu;

-iznos obračunatog poreza na promet proizvoda pri uvozu;

-datum plaćanja uvoznih carinskih dažbina i poreza na promet proizvoda.

Ovako utvrđeni iznos poreza u zalihama, obveznik PDV može da koristi kao prethodni porez, u skladu sa odredbama Zakona, pod uslovom da te proizvode koristi za vršenje prometa dobara i usluga, a da za taj promet ima pravo na odbitak prethodnog poreza.

Plaćeni iznos poreza na promet, utvrđen na navedeni način, obveznik PDV, može da koristi kao prethodni porez, odnosno da izvrši odbitak poreza na promet kao prethodnog poreza, srazmerno izvršenom prometu tih dobara u odnosu na ukupan promet dobara i usluga u narednim poreskim periodima, sve dok u potpunosti ne iskoristi iznos odbitka poreza na promet kao prethodnog poreza.

Odbitak poreza na promet, za svaki poreski period, izračunava se tako što se na utvrđeni iznos plaćenog poreza na promet, primeni procenat odbitka plaćenog poreza na promet.

Ako u poreskom periodu obveznik PDV isporuči sve zalihe duvanskih prerađevina, alkoholnih pića, kafe, motornog benzina, dizel- goriva i lož ulja, iznos poreza na promet, odnosno razlika neiskorišćenog poreza na promet kao prethodnog poreza može se u narednom poreskom periodu u potpunosti odbiti od poreske obaveze obveznika PDV kao prethodni porez.

Po isteku svakog poreskog perioda, obveznik PDV je dužan da nadležnom poreskom organu, uz poresku prijavu za PDV, dostavi i podatak o iskorišćenom iznosu poreza na promet kao prethodnom porezu za taj poreski period i kumulativno, na obrascu IIPPPDV- Iskorišćeni iznos poreza na promet kao prethodnog PDV koji je odštampan uz Pravilnik o odbitku poreza na promet, i čini njegov sastavni deo.

Pri tome je potrebno istaći da je prema odredbama Zakona o porezu na promet, različito uređeno oporezivanja porezom na promet motornog benzina, dizel goriva i lož ulja u odnosu na duvanske prerađevine, alkoholna pića i kafe.

Tako je prema odredbi člana 8.stav 2. Zakona o porezu na promet, obveznik poreza na promet proizvoda u prometu derivata nafte – motornog benzina, dizel- goriva i lož ulja – je uvoznik, odnosno proizvođač tih derivata nafte.

Stavom 3. istog člana, propisano je da je obveznik poreza na promet proizvoda u prometu duvanskih prerađevina, alkoholnih pića i kafe svaki učesnik u prometu (proizvođač, uvoznik, prodavac na veliko, prodavac na malo i dr.)

Shodno navedenom, plaćeni porez na promet proizvoda sadržan u popisanim zalihama motornog benzina, dizel-goriva i lož ulja na dan 31.decembra 2004. godine, kao prethodni porez u prometu ovih dobara od 1. januara 2005. godine mogu da koriste samo obveznici PDV, kupci ovih proizvoda od proizvođača u zemlji i uvoznici ovih proizvoda, ukoliko poseduju račun dobavljača, koji je plaćen sa obračunatim i iskazanim porezom na promet ili uvoznu carinsku deklaraciju sa datumom plaćanja uvoznih carinskih dažbina i poreza na promet proizvoda..

Obveznici PDV koji na dan 31.12.2004. godine, imaju zalihe duvanskih prerađevina, alkoholnih pića i kafe, dužni su da izvrše popis zatečenih zaliha ovih proizvoda, namenjenih daljem prometu i utvrde iznos poreza na promet proizvoda sadržanog u tim zalihama, koji je obračunat pri nabavci, a koji je plaćen preko kupovne cene ili pri uvozu.

Primer:

Poreski obveznik "A" je izvršio popis zatečenih zaliha proizvoda, dana 31.12.2004 godine, po nabavnim cenama. U vrednosti zatečenih zaliha proizvoda sadržan je obračunat i plaćen porez na promet.

Popisne liste:

Duvan	Alkohol	Kafa	Ukupno
12.000 din.	6.000 din.	8.400 din.	26.400 din.

Poreski obveznik je utvrdio iznos poreza na promet sadržanog u tim zalihama koji je obračunat pri nabavci, a koji je plaćen preko kupovne cene ili pri uvozu.

Duvan 12.000 h 16,667%= 2.000 din.
Alkohol 6.000 h 16,667%= 1.000 din.
Kafa 8.400 h 16,667%= 1.400 din.

Ukupno:::::::::::::::::::::::::::: 4.400 din.

Iznos od 4.400 dinara predstavlja utvrđeni porez na promet proizvoda sadržanog u zalihama na dan 31.12.2004. godine, a koji je plaćen preko kupovne cene ili pri uvozu.

Utvrđeni iznos poreza 4.400 din. lice koje je obveznik PDV u skladu sa Zakonom, može da koristi kao prethodni porez, ako te proizvode koristi za vršenje prometa dobara i usluga, a ima pravo na odbitak prethodnog poreza.

Odbitak prethodnog poreza može ostvariti u iznosu koji odgovara srazmerno izvršenom prometu dobara i usluga u narednom ili narednim poreskim periodima, s tim što obveznik nema pravo na povraćaj utvrđenog iznosa poreza na promet.

Isto lice "A" je u februaru mesecu 2005. godine, izvršilo nabavku duvana, alkohola i kafe u ukupnom iznosu od 118.000 dinara i prema podacima iz ulaznih računa obračunati PDV iznosi 18.000 dinara. Lice "A" ima na osnovu popisanih zaliha- prethodni porez u iznosu od 4.400 + 18.000 dinara (na osnovu inputa) = 22.400 dinara.

U februaru mesecu 2005. godine lice "A" je ostvarilo ukupan promet od 155.000 dinara:

-od kojeg se na promet alkohola, kafe i cigareta odnosi 35.000 dinara sa obračunatim PDV (29.661,10 h 18% = 5.338 din. PDV)

-promet sa pravom na odbitak predhodnog poreza ostalih dobara u iznosu od 80.000 dinara sa obračunatim PDV (67.796,80 h 18% =12.203,20 din. PDV)

-promet sa poreskim oslobođenjem bez prava na odbitak prethodnog poreza u iznosu od 40.000 dinara.

Procenat odbitka plaćenog poreza na promet proizvoda za februar mesec se izračunava po sledećoj formuli:

$$\text{Procenat odbitka plaćenog poreza na promet} = \frac{29.661,10}{40.000 + 29.661,10 + 67.796,80} \times 100 = 21,58\%$$

Procenat odbitka plaćenog poreza na promet u konkretnom slučaju iznosi 21, 58%.

Odbitak poreza na promet za poreski period februar 2005. godine iznosi:

4.400 X 21,58% = 949,52 dinara.

Lice "A" (pod uslovom da mu je poreski period kalendarski mesec), do 10. marta 2005.god. dužan je da nadležnom poreskom organu, uz poresku prijavu za PDV dostavi podatak o iskorišćenom iznosu poreza na promet (949,52), kao prethodnom porezu za taj poreski period na Obrascu IIPPPDV.

Neiskorišćeni porez na promet proizvoda koji se može koristiti kao prethodni PDV u narednom poreskom periodu iznosi : 4.400 – 949,52=3.450,48 dinara.

Na isti način, obveznik PDV postupa u narednim poreskim periodima sve dok u potpunosti ne iskoristi u iznos odbitka poreza na promet.

Obveznik nema pravo na povraćaj utvrđenog iznosa poreza na promet koji je utvrđen u zalihama na dan 31.12.2004. godine.

21.3. Popis novoizgrađenih građevinskih objekata i građevinskih objekata čija je izgradnja u toku na dan 31.12.2004. godine

Odredbom člana 65. Zakona, propisano je da su lica koja su obveznici PDV dužna da na dan 31. decembra 2004. godine izvrše popis novoizgrađenih građevinskih objekata i građevinskih objekata čija je izgradnja u toku.

Prometom dobara u smislu odredbe člana 4. stav 3. tačka 7) Zakona, smatra se i prvi prenos prava raspolaganja na novoizgrađenim građevinskim objektima ili ekonomski deljivim celinama u okviru tih objekata. Pri tome se pod prvim prenosom prava raspolaganja na novoizgrađenim objektima smatra prenos ovog prava sa investitora (lica za čije potrebe se gradi objekat, odnosno koji finansira izgradnju objekta i na čije ime se izdaje odobrenje za izgradnju) na kupca objekta, a ne sa izvođača radova na investitora.

Šta se smatra novoizgrađenim građevinskim objektima, u smislu napred navedenog člana Zakona, propisano je odredbom člana 3. stav 1. Pravilnika o novoizgrađenim građevinskim objektima To su objekti u svim stepenima izgrađenosti koji kao takvi mogu biti predmet prenosa prava raspolaganja, a čija je izgradnja započeta od 1.januara 2005.godine.

Ekonomski deljivim celinama (stan, poslovni prostor, garaža i dr.) smatraju se delovi novoizgrađenih građevinskih objekata iz stava 1. ovog člana, koji se isporučuju kao posebna celina i za koje se ugovara posebna nadoknada.

Lica koja su obveznici PDV u skladu sa Zakonom (u konkretnom slučaju – investitori), dužna su da na dan 31. 12.2004. godine izvrše popis novoizgrađenih građevinskih objekata i građevinskih objekata čija je izgradnja u toku (pri čemu se popis vrši za ceo objekat, a ne za svaku ekonomski deljivu celinu u njima).

Navedene popisne liste, obveznik PDV je dužan da dostavi nadležnom poreskom organu najkasnije do 15.januara 2005. godine .

Napred navedeni popis novoizgrađenog objekta dužan je izvršiti obveznik PDV, odnosno investitor - lice za čije potrebe se gradi objekat, odnosno koji finansira izgradnju objekta i na čije ime se izdaje odobrenje za izgradnju.

Za popisne liste iz člana nije propisana posebna forma.

Novoizgrađeni građevinski objekti koji do 31.12.2004.godine nisu isporučeni ili nisu plaćeni, oporezuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi na imovinu. Za građevinski objekat čija je izgradnja u toku, a koji se isporučuje od 1. januara 2005. godine, utvrđuje se vrednost na dan 31. decembra 2004. godine i oporezuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi na imovinu (po stopi od 5%). Vrednost tog objekta nastala od 1. januara 2005. godine, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom (po stopi od 18%).

Odredbama člana 3.stav 1. Pravilnika o novoizgrađenim građevinskim objektima, propisano je da se novoizgrađenim građevinskim objektima ili ekonomski deljivim celinama u okviru tih objekata (u daljem tekstu:objekti), u smislu člana 4. stav 3. tačka 7) Zakona, smatraju i objekti čija je izgradnja započeta do 31.12.2004 godine, a nastavljena od 01.01.2005.godine, u delu koji je izgrađen od 01.01.2005. godine, nezavisno od stepena izgrađenosti, a koji kao takvi mogu biti predmet prenosa raspolaganja.

Stavom 2.istog člana, propisano je da će se osnovica za obračun PDV za prvi prenos prava raspolaganja na novoizgrađenim građevinskim objektima, čija je izgradnja započeta do 31.12.2004.godine, a nastavljena posle 01.01.2005. godine, utvrđivati tako što će se na ukupan iznos naknade za objekat ostvarene prilikom prvog prenosa prava raspolaganja primeniti procenat koji se dobije po sledećoj formuli:

$$100\% \text{ minus } \frac{\text{Vrednost objekta na dan 31.12.2004.godine}}{\text{ukupna vrednost objekta u momentu prvog prenosa prava raspolaganja}} \quad (\%)$$

Pri tome ukazujemo da se pri izračunavanju napred navedenog procenta pod terminom «vrednost objekta» (kako na dan 31.12.2004. godine, tako i kod ukupne vrednosti objekta u momentu prvog prenosa prava raspolaganja) smatra cena koštanja objekta u koju ulaze, pored vrednosti materijala i usluga za izgradnju objekta, i naknade za primarno uređivanje građevinskog zemljišta, pripremnih radova za građenje, raseljavanja, naknade za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekta, naknade zarada i ostali troškovi poslovanja neposredno vezani za izgradnju objekta).

Isplata kupoprodajne cene u celosti, za objekat koji je u izgradnji, nije Zakonom propisana kao činjenica koja ima uticaja za drugačiji način utvrđivanja obaveze po osnovu PDV.

Primer:

Investitor-obveznik PDV započeo je izgradnju građevinskog objekta u 2004. godinu, čija će isporuka biti izvršena posle 1. januara 2005. godine.

Obveznik PDV je utvrdio je vrednost objekta čija je izgradnja u toku na dan 31.12.2004. godine u iznosu od 200.000 dinara, i popisne liste dostavio nadležnom poreskom organu do 15. januara 2005. godine.

Vrednost navedenog objekta koja je nastala od 1. januara 2005. godine iznosi 300.000 dinara.

Ukupna vrednost novoizgrađenog građevinskog objekta iznosi 500.000 dinara.

Ukupna naknada za prvi prenos prava raspolaganja na novoizgrađenom građevinskom objektu, primljena u 2005. godini iznosi 700 000 dinara.

21.4. Obračun i plaćanje obaveza poreza na promet proizvoda i usluga nastalih do 31. decembra 2004. godine

Odredbama člana 66.Zakona, propisano je da se na obaveze obračunavanja i plaćanja poreza na promet proizvoda i usluga koje su nastale do 31.12.2004. godine primenjuju odredbe Zakona o porezu na promet.

S tim u vezi, obveznici poreza na promet su u obavezi da :

1) izvrše obračun akontacija poreza na promet proizvoda i usluga koji je ostvaren za obračunski period 16.12. - 31.12.2004. godine ;

2) izvrše uplatu obaveza po napred navedenom osnovu najkasnije do 5.januara 2005. godine;

3) sastave kumulativni obračun akontacije poreza na promet proizvoda i poreza na promet usluga za period 01.01.-31.12.2004. godine i isti predaju nadležnom poreskom organu na propisanim obrascima, najkasnije do 20.januara 2005. godine; kao i da

4) sastave godišnji obračun poreza na promet proizvoda i usluga i isti podnesu nadležnom poreskom organu na propisanim obrascima u zakonskom roku (rok za podnošenje poreskog bilansa).

Istovremeno sa podnošenjem kumulativnog, kao i godišnjeg obračuna poreza na promet poreski obveznici su dužni da podnesu nadležnom poreskom organu i dokaz o uplati eventualne razlike poreza na promet.

Odredbom člana 67. Zakona, propisano je da prestaje da važi Zakon o porezu na dodatu vrednost («Službeni glasnik RS», br.74/99,4/00,9/00,69/00 i70/01) danom stupanja na snagu Zakona, a 1. januara 2005.godine prestaje da važi Zakon o porezu na promet («Službeni glasnik RS», br.22/01,73/01,80/02 i 70/03) i propisi doneti na osnovu tog zakona, s tim što će se Uredba o načinu evidentiranja prometa preko registar kasa sa fiskalnom memorijom i o dinamici uvođenja tih kasa («Službeni glasnik RS», br.5/03,39/03,72/03,2/04 i 31/04) i propisi doneti na osnovu te uredbe primenjivati do početka primene zakona kojim će se urediti uvođenje i evidentiranje prometa preko fiskalnih kasa.

U Beogradu, 3. decembar 2004. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA
PORESKA UPRAVA